

PISMO POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

NOC NAUKOWCÓW 2012

WYWIAD Z PROF. DR. HAB. INŻ.

**Leszkiem
Pacholskim**

TOP 500
INNOVATORS

INAUGURACJA

ROKU AKADEMICKIEGO 2012 - 2013

W NUMERZE:

Senat	2
Aktualności	3
Wywiad z prof. dr. hab. inż. Leszkiem Pacholskim	6
Rozwój techniki, technologii i transportu w lotnictwie	9
Prof. Henryk Matusiewicz - 70-lecie urodzin	10
Top 500 Innovators	12
ENRSP Poznań 2012	16
RAPORT: Ile tracimy w korkach?	20
Erasmus MUNDUS DOCTORATE	21
NOWY WYMIAR INFORMACJI	22
Noc Naukowców 2012	23
Noc Naukowców w Bibliotece PP	27
W szachy z Lordem Vaderem	28
Młody geniusz w „Konkursie o telefon”	30
Wyjazd bibliotekarzy BPP do Kudowy Zdroju i Pragi	32
XXII Symposium Electromagnetic Phenomena in Nonlinear Circuits	34
Best Paper Award	36
Newsletter	38
Media o nas	42

REDAKCJA

Jolanta Szajbe - redaktor naczelna
Skład redakcji: Iwona Kawiak-Sosnowska,
Wojciech Jasiecki

ADRES REDAKCJI

Politechnika Poznańska,
pl. Marii Skłodowskiej-Curie 5,
pok. 409, 60-965 Poznań,
tel. 665 3610, faks 665 3752
glos.politechniki@put.poznan.pl

WYDAWCA

Politechnika Poznańska, pl. Marii
Skłodowskiej-Curie 5, 60-965 Poznań

DRUK

Drukarnia JANTER
ul. Chrobrego 41
11-300 Biskupiec

Nakład: 1500 egz.

WSPÓŁPRACOWNICY:

Wydział Architektury: dr inż. arch. Anna Sygulska; **Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska:** prof. dr hab. Janusz Wojtkowiak; **Wydział Budowy Maszyn i Zarządzania:** dr Marek Maik, inż. Tomasz Nazdrowicz; **Wydział Elektryczny:** mgr Ewa Szloser; **Wydział Fizyki Technicznej:** dr hab. Arkadiusz Ptak; **Wydział Informatyki:** mgr inż. Katarzyna Matkowska; **Wydział Inżynierii Zarządzania:** dr Ewa Badzińska; **Wydział Maszyn Roboczych i Transportu:** mgr inż. Katarzyna Wojciechowska; **Wydział Technologii Chemicznej:** mgr Maciej Raciborski; **Studium Języków Obcych:** mgr Aneta Marciniak; **Studium Wychowania Fizycznego i Sportu:** mgr Wojciech Weiss; **Era Inżyniera:** mgr Marta Kicińska-Nowak; **Centrum Praktyk i Karier:** Radio AFERA: mgr Piotr Graczyk, mgr Bartłomiej Nowak; **Uczelniane Centrum Kultury:** mgr Marzenna Biegała-Howorska; **Przedstawiciele samorządu i innych organizacji studenckich**

Redakcja zastrzega sobie prawoskracania, redagowania otrzymanych materiałów i zmian tytułów. Teksty przyjmujemy wyłącznie w formie elektronicznej (płyta CD, DVD, pendrive, e-mail).

Opinie zawarte w publikacjach są sprawą autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji GP i władz uczelni.

SENAT

Posiedzenie Senatu Akademickiego Politechniki
Poznańskiej - 26 września 2012 r.

Obrazy otworzył rektor PP - prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, który serdecznie powitał przybyłych na I w kadencji 2012-2016, posiedzenie Senatu, a następnie dokonał prezentacji senatorów oraz stałych uczestników posiedzeń.

Przystępując do realizacji prac merytorycznych Senat pozytywnie zaopiniował wniosek o zatrudnienie prof. dr hab. inż. Krzysztofa Zawirskiego na stanowisko profesora zwyczajnego oraz wnioski o zatrudnienie dr. hab. inż. Michała Kulki, dr hab. inż. Agnieszki Merksz-Guranowskiej, dr hab. inż. Tomasza Stręka - na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres pierwszych pięciu lat.

Senat Akademicki Politechniki Poznańskiej nadał tytuł doktora honoris causa Politechniki Poznańskiej prof. dr inż. Januszowi Rajskiemu. Następnie zatwierdził ramowy program posiedzeń na rok akademicki 2012/2013 oraz propozycje składów Komisji Senackich.

Fot. Wojciech Jasiecki

Dr hab. J. Goc, prof. nadzw. PP, prorektor ds. kształcenia przedstawił informację dotyczącą przebiegu rekrutacji na rok akademicki 2012/2013. Omawiając temat zwrócił uwagę m.in. na kwestie: ogólnej liczby kandydatów przyjętych na Uczelnię; udział kobiet w ogólnej liczbie przyjętych na studia w PP; liczby odwołań od decyzji Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych.

Senat powierzył prof. dr. hab. inż. Krzysztofowi Wesołowskiemu przygotowanie opinii w sprawie wniosku o nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej profesorowi Jurijowi Bobało z Politechniki Lwowskiej

Senat wyraził zgodę na zawarcie umów pomiędzy Politechniką Poznańską a Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego Sri Lanki oraz Tajwańskim Uniwersytetem Cheng Kung.

Wyraził również zgodę na zakup:

- systemu termowizji aktywnej przez Instytut Technologii Mechanicznej oraz
- systemu optoelektronicznego do kompleksowej analizy biochemicznej przez Instytut Mechaniki Stosowanej z Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania

Red.

AKTUALNOŚCI

LAUR ZŁOTEGO WIÓRA dla profesorów Politechniki Poznańskiej

Profesorowie z Instytutu Technologii Mechanicznej PP - prof. dr hab inż. Mieczysław Kawalec oraz prof. dr hab inż. Maciej Kupczyk, zostali uhonorowani LAUREM ZŁOTEGO WIÓRA za wybitny wkład w rozwój Szkoły Obróbki Skrawaniem. Uroczystość nadania Laurów odbyła się podczas VI Konferencji Szkoły Obróbki nt. „Efektywne Wytwarzanie”, organizowanej pod patronatem Sekcji Podstaw Technologii Komitetu Budowy Maszyn PAN, Rektora Politechniki Wrocławskiej, Dziekana Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej oraz Towarzystwa Naukowo-Technicznego Obrabiarek i Narzędzi SIMP. GRATULACJE!

BRAZOWY MEDAL

NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA W AKROBACJI SZYBOWCOWEJ DLA STUDENTEK PP

Magdalena Stróżyk i Katarzyna Żmudzińska, studentki Politechniki Poznańskiej reprezentujące Aeroklub Poznański, zdobyły brązowy medal w klasyfikacji drużynowej na zakończonych właśnie Mistrzostwach Świata w akrobacji szybowcowej w Dubnicy (Słowacja). Jest to wspólny sukces Politechniki Poznańskiej i Aeroklubu Poznańskiego w ramach wspierania specjalności lotniczych zapoczątkowany inicjatywą programu „Era Inżyniera”.

WYSTAWA JUANA SORIANO „SNY RZEźBIONE”

W dniach od 10 października do 14 grudnia br., w murach Centrum Wykładowo-Konferencyjnego Politechniki Poznańskiej prezentowana jest wystawa meksykańskiego artysty Juana Soriano pt. „Sny Rzeźbione”.

Wernisaż odbył się 9 października 2012 r. o godzinie 18:00 w holu Centrum Wykładowo-Konferencyjnego PP. Na otwarciu wystawy i koktajlu uczestniczyli Jego Magnificencja Rektor Politechniki Poznańskiej - prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, Jego Ekscelencja Ambasador Meksyku Ricardo Villanueva Hallal, Dyrektor „Fundación Juan Soriano y Marek Keller A.C. Meksyk” Marek Keller oraz Konsul Honorowy Meksyku Władysław Szebiotko. (UCK)

NAUKOWIEC Z PP wśród najlepszych popularyzatorów nauki

Dziesięciu młodych naukowców zwyciężyło w popularyzującym naukę konkursie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (FNP). Wśród laureatów znalazł się dr inż. Krzysztof Fic z Politechniki Poznańskiej.

Każdy z uczestników miał pięć minut na zaprezentowanie w zrozumiały i przystępny sposób swojego interdyscyplinarnego projektu naukowego. Ich występy oceniło jury i publiczność zgromadzona w warszawskiej Bibliotece Uniwersyteckiej.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej zorganizowała konkurs po raz pierwszy. Zgłosiło się do niego 65 młodych uczonych. Laureatów wyłoniono z grupy 19 uczonych, którzy wcześniej przeszli kilkietapową, staranną selekcję, w trakcie której oceniana była wartość naukowa zgłoszonych przez nich projektów. Swoje umiejętności popularyzatorskie szlifowali podczas szkoleń prowadzonych przez specjalistów z dziedziny autoprezentacji i sztuki wystąpień publicznych.

Konkurs zorganizowano w ramach projektu „Skills”, którego celem jest doskonalenie kwalifikacji w zakresie zarządzania projektami i zespołami badawczymi, rozwój umiejętności dotyczących komunikacji naukowej i kształtowanie postaw proinnowacyjnych. O udział w projekcie mogą ubiegać się osoby, które (obecnie lub w przeszłości) otrzymały wsparcie FNP w formie subwencji bądź stypendium - reprezentujące wszystkie dziedziny nauki. (PAP)

http://www.pap.pl/palio/html.run? Instance=cms_www.pap.pl& PageID=1&s=infopakiet&dz=nauka&idNewsCom p=&filename=&idnews=78509&data=infopakiet&_CheckSum=2144422509

SPOTKANIA WŁADZ UCZELNI Z MINISTRAMI KURDYSTANU

W dniu 25 września 2012 r. w budynku Centrum Wykładowego i Biblioteki Politechniki Poznańskiej miało miejsce spotkanie ministrów irackiego Autonomicznego Rządu Regionu Kurdystanu oraz władz Uczelni. Gośćmi byli Minister Planowania Ali Sindi, Minister Mieszkalnictwa i Rekonstrukcji Kamaran Ahmed Abdullah i Pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce Ziyad Raoof. Z ramienia Politechniki Poznańskiej udział wzięli Jego Magnificencja Rektor prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Joanna Józefowska oraz prorektor ds. kształcenia dr hab. Jacek Goc, prof. nadzw. PP. Podczas spotkania odbyła się prezentacja Uczelni, dyskusja, zwiedzanie budynku Centrum Wykładowego i Biblioteki, a także Mobilnego Centrum Dowodzenia.

Kilka dni później - 3 października br., uczelnię odwiedził Minister Szkolnictwa Wyższego i Nauki Dr Ali Saeed Mohammad oraz Ziyad Raoof. Celem wizyty było zapoznanie się z ofertą edukacyjną Politechniki Poznańskiej dla studentów-obcokrajowców. W spotkaniu wzięli udział prorektor ds. kształcenia dr hab. inż. Stefan Trzcieliński. (Źródło: UCK)

Fot. Iwona Kawiak-Sosnowska

UNIKALNE LABORATORIUM W POLSCE OTWARTE!

22 października na Wydziale Inżynierii Zarządzania odbyło się uroczyste otwarcie laboratorium SOCILAPP. To pierwsze i jedyne w Polsce laboratorium, które otrzymało certyfikat światowego lidera w zakresie oprogramowania symulacyjnego firmę FlexSim Software Products INC z USA.

Studenci obecnie najbardziej obleganego kierunku na PP - logistyki, mają szansę otrzymać unikalne high-techowe wykształcenie i umiejętności.

Laboratorium SOCILAPP jest częścią Centrum Symulacji i Optymalizacji Procesów Logistycznych i Produkcyjnych, które powstało na Politechnice Poznańskiej w 2011 r. Centrum zajmuje się ogólnie pojętą symulacją procesów logistycznych i produkcyjnych. Główny cel, jaki sobie stawia, to próba skumulowania w jednym miejscu działań podejmowanych w związku z realizacją projektów symulacyjnych w przemyśle. Punktem wyjścia są projekty studenckie. Natomiast idea centrum ma szerszy zasięg. Projekty studenckie realizowane w Centrum mają szansę na przekształcenie się w projekty biznesowe.

Centrum z powodzeniem współpracuje z przemysłem, o czym świadczy fakt, że w uroczystym otwarciu laboratorium uczestniczyli:

- Piotr Bielicki - Dyrektor Hubu Europy Północno-Wschodniej Nivea Polska Sp. z o.o. Grupa Beiersdorf
- Witold Cempel - Dyrektor Cempel Consulting (Partner Flexsim Software Products Inc. w Polsce)
- Marcin Drzycimski - Dyrektor ds. Strategii i Rozwoju, Port Lotniczy Poznań Ławica,
- Tomasz Grabiak - Prezes Zarządu LOGZACT Sp. z o.o.
- Andrzej Jabłoński - Dyrektor PKP CARGO SA Wielkopolski Zakład Spółki
- Wojciech Knothe - Dyrektor Raben Polska
- Maciej Kosmala - VW Poznań - Kierownik Planowania Logistycznego
- Karolina Matysiak - Dyrektor JIT Support Sp. z o.o.

STUDENT POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ w półfinale prestiżowego konkursu Nokii!

Student Politechniki Poznańskiej Karol Szmaj zakwalifikował się do półfinału prestiżowego konkursu Nokii. Karol Szmaj opracował aplikację „Wydatki”, która pozwala na kontrolowanie bieżących wydatków, segregowanie ich i generowanie statystyk naszego portfela przy pomocy telefonu. Czy wygra Karol? Wszystko zależy teraz od internautów, którzy mogą głosować za pośrednictwem jednego z portali społecznościowych. Głosujcie na Karola!

Zwycięstwo hokeistów AZS PP w nowym sezonie

Poznańskie derby akademickie AZS Politechnika Poznańska i AWF, pierwszy mecz nowego sezonu I ligi hokeja na trawie, przyniosły zwycięstwo naszej drużyny wynikiem 6:3.

Spotkanie było bardzo emocjonujące. Drużyna PP, pod przywództwem trenera Zbigniewa Rachwalskiego już po sześciu minutach wygrywała 2:0, ale szybko straciła bramkę. Tuż przed zakończeniem pierwszej połowy Politechnika znowu prowadziła różnicą dwóch bramek. Po przerwie podwyższyliśmy rezultat na 5:1. AWF w międzyczasie strzelił 2 bramki, jednak ostatnie słowo należało do Politechniki, która ostatecznie ustaliła wynik na 6:3.

Politechnikę Poznańską na uroczystym otwarciu reprezentowali zaproszeni goście:

- Rektor Politechniki Poznańskiej prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski,
- Prorektor ds. kształcenia ustawicznego - dr inż. hab. Stefan Trzcieliński, prof. nadzw. PP,
- Dziekan Wydziału Inżynierii Zarządzania prof. dr hab. inż. Leszek Pacholski.

Dr inż. Paweł Pawlewski

Dr Wojciech Kotłowski z Instytutu Informatyki PP wśród laureatów programu HOMING PLUS

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej ogłosiła wyniki piątej edycji programu HOMING PLUS, zachęającego wybitnych młodych naukowców, prowadzących badania za granicą, do kontynuowania kariery naukowej w Polsce. Wśród zwycięzców bieżącej edycji jest dr Wojciech Kotłowski, który będzie realizował swój projekt na Wydziale Informatyki Politechniki Poznańskiej.

Dr Kotłowski, który przed przyjazdem do Polski prowadził badania między innymi w Centrum *Wiskunde&Informatika* w Amsterdamie, dzięki subsydium w wysokości 80 tys. złotych rocznie i stypendium naukowemu 5 tys. miesięcznie, będzie mógł prowadzić badania z dziedziny informatyki. Jako Laureat HOMING PLUS na realizację swojego projektu otrzymał finansowanie w łącznej wysokości 256 tys. złotych.

Jeden z poznańskich laureatów programu dr inż. Jędrzej Walkowiak, absolwent Wydziału Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej, obecnie związany z UAM, będzie prowadził badania we współpracy z zespołem ubiegłorocznej laureatki Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, prof. dr hab. Elżbiety Frąckowiak z Instytutu Chemii i Elektrochemii Technicznej Politechniki Poznańskiej.

Projekty laureatów programu HOMING PLUS w dziedzinach z obszaru BIO, INFO, TECHNO są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w Ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Nabór do kolejnej edycji programu HOMING PLUS rozpocznie się 14 sierpnia br. Dokumentację konkursową oraz szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej: www.fnp.org.pl

III Dzień Volkswagen Poznań na Politechnice Poznańskiej

W środę, 3 października br. w Centrum Wykładowo-Konferencyjnym odbył się III Dzień Volkswagen Poznań na Politechnice Poznańskiej pod hasłem: „PRZYJDŹ I ZOBACZ JAK POWSTAJE VW CADDY”.

Pracownicy VW Poznań przedstawili m.in. takie zagadnienia jak: przezbieranie maszyny, wirtualne spawanie, nakładanie mas uszczelniających, pomiar lakieru i struktury barwy oraz wiele innych tematów związanych z produkcją samochodów i ich komponentów. Wystawione zostały także 3 rodzaje, jednostkowych w skali światowej, modeli VW Caddy. Prezentacja aut odbyła się przed głównym wejściem na Politechnikę Poznańską.

W programie Dnia Volkswagena znalazły się m.in.: pokazy spawania, programowanie robotów spawalniczych, pomiary zawartości złota w biżuterii przy pomocy X-ray, wielkie grillowanie oraz wiele innych atrakcji.

Zgłoszenia do Microsoft Imagine Cup 2013

Do początku stycznia 2013 r. trwa rejestracja do Microsoft Imagine Cup 2013 - 11 edycji największego na świecie konkursu technologicznego dla studentów.

W tej edycji na uczestników czekają nowe kategorie konkursowe i blisko milion złotych w puli nagród. Odświeżono formułę konkursu, wprowadzono zmieniony podział kategorii konkursowych. Znacząco wzrosła także wartość puli nagród.

Projekty mogą być zgłaszane w trzech głównych kategoriach. Wśród nich znalazła się kategoria Projekty Społeczne (*World Citizenship*), w której nagrodzone zostaną aplikacje z największym potencjałem zaangażowania społecznego, proponujące rozwiązania problemów związanych z edukacją, opieką zdrowotną lub innymi kwestiami ważnymi dla społeczeństw całego świata.

Finał 11. edycji konkursu odbędzie się w Petersburgu w dniach 8-11 lipca 2013 r. Finałiści z całego świata będą mogli dodatkowo ubiegać się o granty Microsoft Imagine Cup, których celem jest pomoc studentom w realizacji ich pomysłów.

Szczegóły konkursu i kalendarium znajdują się na stronie: www.imaginecup.pl

Najważniejsi są dla mnie ludzie

WYWIAD Z PROF. DR. HAB. INŻ. LESZKIEM PACHOLSKIM

Choć profesor Leszek Pacholski urodził się koło Nowego Sącza, jest poznaniakiem od pokoleń. To ważne, bo jak mówi, odziedziczył w genach pewne cechy, które go osobowościowo ukształtowały oraz wpłynęły na jego zawodowe życie.

Niedawno, bo w maju br. został uhonorowany, bardzo rzadkim w szkolnictwie wyższym odznaczeniem państwowym: Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

To odznaczenie, podobnie jak dwa wcześniejsze Krzyże Polonia Restituta: Kawalerski (1989 r.) i Oficerski (1997 r.) ceni sobie najwyżej wśród całego szeregu innych odznaczeń państwowych, ministerialnych, stowarzyszeniowych, regionalnych, i honorowych, które otrzymał. Uważa jednak, że oprócz osobistej satysfakcji, ważny jest również splendor, jakim obdarzono przy tej okazji całą społeczność akademicką Politechniki Poznańskiej. Rangę uczelni wyższej wyznaczają, bowiem, zdaniem profesora Pacholskiego, nie tyle formalne rankingi medialne czy wskaźniki efektywnościowe, ile właśnie wyróżniające się, nieprzeciętne dokonania indywidualne uniwersyteckiej profesury.

Gdyby, w kontekście honorowego aspektu odznaczeń, próbować na przykładzie profesora Pacholskiego określić, jakie elementy przestrzeganego systemu wartości, mogą prowadzić nauczyciela akademickiego do osiągnięć znaczących i prestiżowych, to należałoby wyeksponować dwie następujące kwestie.

Pierwsza z nich: naukowo-dydaktyczna, związana jest z faktem, że profesor Pa-

cholski do środowiska klasycznej, obiektywnej inżynierii wprowadził czynnik ludzki, traktowany systemowo i procesowo, w ramach podejść menedżerskich i ergonomicznych.

Dzisiaj okazuje się, że kształcimy bardzo dobrych inżynierów, ale gdy przechodzą oni do praktyki, to bardzo często brakuje im kompetencji miękkich - kontynuuje profesor - *związanych z empatią, kontaktami międzyludzkimi, opanowywaniem sytuacji kryzysowych, porządkowaniem, organizowaniem i harmonizacją. Wprowadzenie tych i podobnych elementów do procesów badawczych i dydaktyki, w skali całej naszej uczelni jest moją niekwestionowaną zasługą.* Dodaje również, że początkowo niektórzy nie widzieli w tym działaniu większego sensu, ale teraz przekwalifikowują się i czasami wręcz „uwłaszczają” na owych, dawniej nieatrakcyjnych problemach: organizacji, zarządzania i czynnika ludzkiego w technice.

Swoją misję w tym zakresie zrealizował „po poznańsku”, zgodnie z kanonem pracy organicznej, pozytywistycznego działania u podstaw. Systematycznie

tworzył, przede wszystkim, własną szkołę naukową. W dorobku promotorskim i recenzentkim legitymuje się ponad setką opinii promocyjnych (profesury, habilitacje i doktoraty), przy czym jako promotor rozpraw doktorskich może szczycić się, rzadko spotykaną w szkolnictwie akademickim, liczbą 35 własnych wychowanków.

Zdaniem profesora ważne są tu jednak nie tyle osiągnięcia liczbowe, ile fakt, że jego podopieczni (często dziś już w statusie profesorów) otwarcie i lojalnie podkreślają swoją wdzięczność i więź z dawnym opiekunem naukowym. Już dziś planują zorganizować mu kolejne jubileusze (pracy naukowej w roku 2013 i okrągło-urodzinowe w 2014).

Właściwie, to ta więź wydaje mi się najważniejsza, nie potrzebuję innych wyróżnień i szczytów - podkreśla profesor Leszek Pacholski.

Jestem typowym poznaniakiem, rozumiem gwarę, wychowywałem się na Wildzie, Św. Marcinie i na Łazarzu - opowiada - *chyba rzeczywiście w genach mam pracę organiczną, dlatego najważniejsi są dla mnie ludzie, których udało mi się „wyhodować”; to, co zostawię po sobie, ten etos pracy organicznej jest we mnie cały czas obecny, aktualny.* Pozytywistyczny sposób działania profesora Pacholski ma najprawdopodobniej zapisany w genach. Dziadek Józef był Powstańcem Wielkopolskim z 1918 roku i uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, ojciec Edmund żołnierzem 7 Dywizjonu Artylerii Konnej Armii Poznań i obrońcą Warszawy w Kampanii Wrzesniowej 1939 roku, a później popularnym poznańskim dziennikarzem radiowym.

Kwestia druga ma charakter menedżersko-społeczny i wiąże się przede wszyst-

Fot. Wojciech Jasiecki

kim z technologiczno-organizatorską rekonstrukcją i rozwojem przedsiębiorstw produkcyjnych. Najbardziej spektakularny okazał się proces technologiczno-organizatorskiej i ekonomicznej restrukturyzacji oraz próby konsolidacji polskiego przemysłu okrętowego. Przez 10 lat (1993-2003) profesor Pacholski pełnił różne funkcje we władzach, początkowo Stoczni Szczecińskiej, a następnie Holdingu PORTA, grupującego kilkadziesiąt przedsiębiorstw produkcyjnych. „Holding uważany w dekadzie lat 90-tych za szandarowy wzorzec sukcesu polskiej restrukturyzacji nie zdyskontował swej pozycji, w dłuższym horyzoncie czasowym, z uwagi na spiskowo- nie kompetencyjną interwencję polityczną ludzi z kręgów ówczesnej władzy państwowej” - można przeczytać w biografii profesora.

W przemyśle byłem kilkanaście lat. Między innymi uczestniczyłem w pro-

cesie wyprowadzania firmy z bankructwa, przerabiałem euforię związaną ze światowymi sukcesami rynkowymi w zarządzaniu i w technologii, a potem poznawałem gorzkie porażki, gdy politycy doprowadzili do upadku tego przemysłu. Przeszedłem, więc cały cykl życia przedsiębiorstwa, broni nie złożyłem do

Uważa, bowiem, że intensywna praca intelektu wymaga równie dużej aktywności ruchowej.

Wypoczywam przy słuchaniu muzyki poważnej, jestem między innymi członkiem Klubu Przyjaciół Filharmonii Poznańskiej i stałym uczestnikiem jej koncertów. By-

dziś. Doświadczenie biznesowe pozwala ciekawie prowadzić wykłady akademickie, na które chętnie przychodzą studenci - przyznaje Profesor.

Jak podkreśla, wielokrotnie wprowadzał, bądź starał się wprowadzać dobre wzorce biznesowe do realiów akademickich.

W latach 1989-1998 współpracował z dawnymi „niepodległościowymi” przyjaciółmi w ramach odradzającego się polskiego parlamentu. Wybrał jednak kontynuację kariery uczelnianej.

Leszek Pacholski kiedyś próbował grać w koszykówkę na poziomie ligowym, a później uprawiał biegi długie. Teraz rekreacyjnie grywa w golfa, choć nie ma na to zbyt dużo czasu, regularnie pływa, można go spotkać na korcie tenisowym.

wam w Operze Poznańskiej, lubię balet, którego piękno odkryłem wiele lat temu podczas dłuższej wizyty profesorskiej w Moskiewskim Uniwersytecie Łomonosowa - stwierdza profesor Pacholski, podkreślając ważną, w życiu naukowca i dydaktyka, rolę kontaktu z dobrą sztuką.

Śmieje się też, że dzięki sportowi i sztuce, zamiast przynależnej jego wiekowi zgrzytliwości, odkrywa w sobie coraz większe obszary pogody ducha, sympatii i relatywnej refleksyjności.

Profesora Pacholskiego można także spotkać na Stadionie Miejskim, gdzie kibicuje piłkarzom Lecha. *Chodziłem kiedyś z ojcem na mecze „Kolejorza” jeszcze na Dębiec, pamiętam nawet strzelającą bramkę Teodora Aniołę* - wspomina - *teraz kibicowanie futbolowe traktuję relaksowo, bo zdaję sobie sprawę, że nie jest to piłka najwyższych lotów, ale przy takiej okazji daję upust swojemu, lokalnemu patriotyzmowi.*

Jednym z ulubionych miejsc Profesora jest Stary Rynek i jego najbliższa okolica. *Wszystkie te uliczki: Woźna, Szkolna, Dominikańska, Świętosławska, Wrocławska oraz budynki: Ratusz, Fara, Pałace: Górków i Działyńskich oraz ostat-*

nio Zamek Przemysława, to naprawdę wspaniałe miejsca - opowiada - dlatego cieszę się, że moje miejsce pracy przy ul. Strzeleckiej, jest tak blisko Rynku i czasami mam okazję wyjść, spacerować się i nabrać, nagromadzonej tam od stuleci dobrej energii.

Leszek Pacholski urodził się w 1944 roku w Korzennej koło Nowego Sącza, dokąd Niemcy wysiedlili z Poznania Jego rodzinę. Powojenny życiorys dzisiejszego profesora związany jest już z Poznaniem. Szkołę Podstawową ukończył przy ul. Garncarskiej, natomiast maturę (z wyróżnieniem dla najlepszego ucznia szkoły) uzyskał w 1962 roku w Liceum im. Karola Marcinkowskiego.

W 1968 roku został magistrem inżynierem mechanikiem, po pięcio- i pół letnich studiach na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej.

Udało Mu się zrealizować, uchodzący w tamtych czasach za wzorcowy model kariery naukowej w dziedzinie nauk technicznych (1973 r. - doktorat, 1977 r. - habilitacja, 1986 r. - tytuł naukowy profesora). Profesorem zwyczajnym został w 1991 roku. Publikacyjny dorobek naukowy profesora Pacholskiego zawiera ponad trzysta pięćdziesiąt pozycji.

Prof. L. Pacholski należy do tej grupy nauczycieli akademickich, którzy posiadają równocześnie kilkunastoletnią praktykę przemysłową.

Przez prawie czterdzieści pięć lat pracy naukowej, dydaktycznej i menedżerskiej profesor Pacholski dopracował się pozycji autorytetu profesjonalnego, w skali światowej, działającego na styku: inżynierii produkcji, inżynierii zarządzania i ergonomii. Jego osiągnięcia metodologiczne w zakresie ergonomicznej diagnostyki wieloobiektowych systemów wytwórczych miały charakter prekursorski dla nurtu tzw. ergonomii trzeciej generacji i publikowane były praktycznie na wszystkich kontynentach.

Wykładał i prezentował Swój dorobek w ośrodkach naukowych i w uczelniach wielu krajów świata.

Kwestia powrotu polskiej gospodarki do okresu, kiedy nasza przedsiębiorczość dawała społeczeństwu ponad siedmioprocentowe przyrosty PKB rocznie, nadal inspirowa Go do podejmowania przedsięwzięć takich, jak na przykład: wspólny z Wielkopolską Izbą Przemysłowo-Handlową, program Unii Europejskiej umożliwiający najzdolniejszym absolwentom wielkopolskich uczelni, start biznesowy w oparciu o profesjonalną konsultację naukowców i praktyków oraz bezzwrotne subsydium finansowe. Z tym samym partnerem społecznym oraz Agencją Rozwoju Regionalnego, profesor Leszek Pacholski zrealizował kolejny, badawczo-wdrożeniowy program unijny dotyczący stworzenia w Wielkopolsce centrów biznesowej przedsiębiorczości produktowej - tzw. klastrów. Zdobytą wiedzę i doświadczenie praktyczne profesor Pacholski wykorzystuje ponadto w codziennej pracy organicznej na rzecz swojego środowiska uczelnianego.

Instytutem Inżynierii Zarządzania w Politechnice Poznańskiej kierował najpierw w latach 1980-2001 i ponownie w latach 2008-2010. W latach 2001-2008 był dziekanem Wydziału Informatyki i Zarządzania Politechniki Poznańskiej. Od roku 2010 do chwili obecnej jest dziekanem Wydziału Inżynierii Zarządzania.

W pamiętnym roku 1989 - wraz z grupą tzw. działaczy niepodległościowych, prof. L. Pacholski reaktywował Radę Ochrony Pracy przy Prezydium Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, po kilkudziesięcioletnim, PRL-owskim okresie jej niebytu w parlamentarnej postaci instytucjonalnej.

W trakcie trzech kadencji Rady pod przewodnictwem profesora Pacholskiego (w latach 1989-1998) została wykonana ważna, pozytywistyczna praca, która oowocowała całym szeregiem aktów parlamentarnych dotyczących problematyki ochrony pracy w Polsce, a wśród nich najważniejszym: Kodeksem Pracy.

W obrębie osiągnięć profesora Pacholskiego obejmujących tworzenie w Polsce profesjonalnego środowiska inżynierii produkcji, zarządzania i ergonomii odnotować należy fakt bezpośredniego, Jego osobistego zaangażowania się

w ponad trzysta procesów promocyjnych kadry na poziomach: inżynierskim, magisterskim, doktorskim i habilitacyjnym oraz w zakresie uzyskiwania tytułu i stanowisk profesorskich. Osiągnięcia te uhonorowane zostały, m.in. nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego I stopnia. Podobne trzy nagrody resortowe otrzymał profesor Pacholski za osiągnięcia w zakresie badań naukowych.

Od roku 1986, przez dwadzieścia lat, prof. L. Pacholski był członkiem władz światowych IEA - Międzynarodowego Towarzystwa Ergonomicznego. Regularnie był i jest zapraszany do składu rad naukowych i programowych światowych i krajowych kongresów ergonomicznych. Jest członkiem rad redakcyjnych dwóch anglojęzycznych czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym, a także dwóch czasopism Polskiej Akademii Nauk. Przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Ergonomii przy prezydium PAN. Obecnie jest członkiem prezydium tego Komitetu afiliowanego przy Wydziale Nauk Technicznych PAN. Od kilku kadencji przewodniczy Komisji Ergonomii przy Poznańskim Oddziale PAN. Jest honorowym prezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ergonomicznego.

Prof. L. Pacholski jest jedynym dotychczas, przedstawicielem regionu Europy Środkowowschodniej wyróżnionym prestiżową nagrodą światową: *International Ergonomics Association Fellow Award*. Podobnie unikalny charakter ma przyznany Mu pod koniec 2009 roku tytuł zawodowy: *European Ergonomist*. Wejście prof. L. Pacholskiego, w roku 2010, w skład władz *Center for Registration of European Ergonomists* otwarło przed całym, polskim środowiskiem profesjonalnym unikalną szansę uzyskiwania najwyższych, europejskich kwalifikacji zawodowych w zakresie ergonomii. Jest laureatem Godności Lidera Pracy Organicznej (2011) przyznawanej wraz ze statuetką Honorowego Hipolita przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego.

17 - 18 WRZEŚNIA 2012, POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Rozwój techniki, technologii i transportu w lotnictwie

Na zdjęciu: gen. bryg. pil. WP Mirosław Hermaszewski i Rektor PP - prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski.

We wrześniu odbyła się na Politechnice Poznańskiej konferencja „Rozwój techniki, technologii i transportu w lotnictwie”.

Przedsięwzięcie zostało zorganizowane z inicjatywy prof. dr hab. inż. Tomasza Łodygowskiego, rektora Politechniki Poznańskiej, przy współpracy prof. dr hab. inż. Michała Ciałkowskiego kierującego Katedrą Techniki Ciepłej, prof. dr hab. inż. Jerzego Merksza, dyrektora Instytutu Silników Spalinowych i Transportu, dr. inż. pil. Benedykta Sasima oraz przedstawicieli Biura Projektu „Era inżyniera. Rozbudowa potencjału rozwojowego Politechniki Poznańskiej”.

Otwarcia konferencji dokonał prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, rektor Politechniki Poznańskiej, następnie głos zabrał Wojciech Jankowiak - Wicemarszałek

Województwa Wielkopolskiego. Następnie głos zabrali gen. bryg. pil. WP Mirosław Hermaszewski i płk. w st. spocz. dr pil. Edmund Klich. Podczas dwudniowej konferencji prelekcje o tematyce lotniczej wygłosiło siedemnastu prelegentów reprezentujących instytucje badawcze, naukowe i siły zbrojne. Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych reprezentowany był przez prof. dr hab. inż. Józefa Żurka, prof. dr hab. inż. Romualda Rządkowskiego oraz prof. ITWL dr hab. inż. Andrzeja Żyluka. Usłyszeliśmy również wystąpienia wygłoszone przez dr hab. Annę Kucabę-Piętal, prof. nadzw. z Politechniki Rzeszowskiej, prof. dr hab. inż. Tadeusza Oparę z Politechniki Radomskiej oraz prof. dr hab. inż. Piotra Wolańskiego z Politech-

niki Warszawskiej. Politechnikę Poznańską reprezentowali prof. dr hab. inż. Jerzy Merksz oraz dr inż. Mikołaj Sobczak. Prelekcję wygłosił również płk dypl. pil. Sławomir Żakowski - Dowódca 3. Skrzydła Lotnictwa Transportowego w Powidzu. Zagraniczne uczelnie reprezentowali prof. Dieter Peitsch (*Technical University of Berlin*) oraz prof. Michael Giersig (*Die Freie Universität Berlin*). Konferencja stanowiła forum wymiany myśli świata nauki i innowacji z praktycznym wdrażaniem wyników w przemyśle lotniczym.

W trakcie konferencji nastąpiło również uroczyste podpisanie Porozumienia o współpracy, pomiędzy Politechniką Poznańską a Polską Agencją Żeglugi Powietrznej.

Konferencja wzbogacona została sesją plakatową, ilustrującą referaty zamieszczone w publikacji konferencyjnej. Szansę do zaprezentowania się miały również przedsiębiorstwa związane z branżą lotniczą.

Dla wszystkich gości otwarte zostały drzwi laboratoriów Politechniki Poznańskiej: Katedry Techniki Ciepłej i Silników Spalinowych. Zorganizowana została prezentacja samolotów bezzałogowych, Mobilnego Centrum Dowodzenia oraz modele SAE Aero Design.

Konferencja była kontynuacją otwarcia na Politechnice Poznańskiej specjalności lotniczych: Silniki lotnicze i transport lotniczy na Wydziale Maszyn Roboczych i Transportu. Specjalności uruchomiono w ramach projektu „Era inżyniera. Rozbudowa potencjału rozwojowego Politechniki Poznańskiej”.

Izabela Lewandowska

Prof. Henryk Matusiewicz

- 70-lecie urodzin

Prof. dr hab. Henryk Matusiewicz jest profesorem zwyczajnym na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej. W latach 1965-1968 pracował w Wyższej Szkole Rolniczej (Uniwersytet Przyrodniczy) w Poznaniu jako asystent i st. asystent. W naszej Uczelni przeszedł wszystkie szczeble kariery nauczyciela akademickiego. Odbił także wiele zagranicznych staży naukowych.

Urodził się 8 kwietnia 1942 roku w Wilnie. Po perypetiach wojennych rodzina osiedliła się w Poznaniu. Ojciec Profesora, Eugeniusz, był profesorem ekologiem w Wyższej Szkole Rolniczej. Kontynuując rodzinną tradycję syn postanowił realizować swoje pasje w pracy naukowej. Szkołę średnią - III Liceum Ogólnokształcące im. M. Kasprzaka w Poznaniu - ukończył w 1960 r., następnie podjął studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, które ukończył w 1965 r. W 1973 r. obronił pracę doktorską (Politechnika Poznańska, Wydział Chemiczny), a w 1987 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego (Uniwersytet Warszawski, Wydział Chemii). W roku 1996 otrzymał z rąk Prezydenta RP tytuł profesora nauk chemicznych.

Po ukończeniu studiów w 1965 r. rozpoczął pracę w Wyższej Szkole Rolniczej w Katedrze Torfoznawstwa. Następnie w 1968 r. przeniósł się do nowo powstałego Instytutu Podstawowych Problemów Chemicznych Wydziału Chemicznego Politechniki Poznańskiej. Rozpoczynając pracę w Politechnice Poznańskiej pozostał, do połowy lat 70-tych, pod naukowym kierownictwem prof. dr. hab.

Zbigniewa Kurzawy. Badania naukowe wiązały się z zagadnieniami zastosowania związków siarki indukującej reakcję azydu sodowego z jodem w dziedzinie katalizometrii. Doprowadziło to do opracowania czułych metod oznaczania merkaptopuryn i mikrogramowych ilości palladu, złota, kobaltu, miedzi, żelaza, irydu, niklu, osmu, rodu, rutenu i platyny na podstawie hamowania tej reakcji przez ich kompleksy z dobranymi organicznymi związkami siarki dwuujemnej, głównie merkaptopurynami.

W 1975 roku wyjechał na staż podoktorski do *Colorado State University, Department of Chemistry w Fort Collins, CO, USA*. Trafił tam do grupy badawczej prof. D. F. S. Natuscha i prof. R. K. Skogerboe, którzy byli spektroanalitikami i zajmowali się wykorzystaniem instrumentalnych technik analitycznych, a szczególnie analizy śladowej w zagadnieniach związanych bezpośrednio z ochroną naturalnego środowiska człowieka. Efektem tej współpracy było kilka publikacji dotyczących zarówno metod oznaczania śladowych ilości metali toksycznych zaadsorbowanych na powierzchni cząstek popiołów pochodzących ze spalania węgla kamiennego, jak i badania toksykologiczne i ustalenie toksycznego wpływu niektórych pierwiastków zawartych w popiołach lotnych na środowisko naturalne człowieka. Jak się wkrótce okazało, tematyka ta stała się wielką pasją Henryka Matusiewicza.

Pod koniec lat 70-tych zajął się, już samodzielnie, jedną z intensywnie rozwijających się dziedzin chemii analitycznej - nieorganiczną analizą śladową. W związku z rozkładem próbek przed dalszymi etapami analizy chemicznej prowadził badania nad konstrukcją i rozkładem próbek pod ciśnieniem w systemach zamkniętych, tzw. „bombach teflonowych”. Modyfikacje konstrukcji „bomb teflonowej” uzyskały 2 patenty PRL i były produkowane w Politechnice Poznańskiej. Zajmował się również technikami analitycznymi: spektrografią, fotometrią płomieniową i absorpcyjną spektrometrią atomową.

W 1982 roku, powtórnie, wyjechał na staż podoktorski do *University of Massachusetts, Department of Chemistry w Amherst, MA, USA*, gdzie współpracował z prof. R. M. Barnesem w zakresie analizy śladowej próbek biologicznych i klinicznych. Zajmował się nową techni-

ką analityczną, optyczną spektrometrią emisyjną ze wzbudzeniem w plazmie argonowej indukcyjnie sprzężonej (ICP-OES). Podjął systematyczne badania nad klasycznym sposobem wprowadzania próbek roztworowych do plazmy - rozpylaniem i połączeniem techniki ICP z systemem do elektrotermicznego odparowania; zaproponował konstrukcję połączenia ICP z elektrotermicznym odparowaniem, które zostało wykorzystane i było produkowane przez firmę amerykańską *Allied Analytical Systems*.

W roku 1984 w ramach współpracy *Uniwersytetu of Massachusetts* z jednostką rządową USA - Centrum Naukowym Analizy Elementarnej FDA (Amerykańska Agencja ds. Żywności i Leków - *Elemental Analysis Research Center, Food and Drug Administration w Cincinnati, OH, USA*) rozpoczął pracę w tym Centrum. Przez 1 rok (1984-1985) zajmował się elektrolitycznym wzbogacaniem śladowych zawartości pierwiastków w celu ich oznaczania połączoną metodą ICP z elektrotermicznym odparowywaniem.

Po habilitacji rozpoczął pracę naukową w dziedzinie zastosowania techniki mikrofalowej w chemii analitycznej ze szczególnym uwzględnieniem analizy śladowej i ultraśladowej. Przedmiotem jego zainteresowań i działalności badawczej było opracowywanie metod rozkładu, mineralizacji, roztwarzania, rozpuszczania, ługowania próbek analitycznych z wykorzystaniem energii mikrofalowej oraz badanie przydatności mikrofalowo indukowanej plazmy (MIP) w technice analitycznej spektrometrii emisyjnej.

Pomysł prof. Matusiewicza i zaproponowanie rozwiązania konstrukcyjnego zogniskowanej energii mikrofalowej i wysokociśnieniowej „bomb mikrofalowej” został wdrożony i systemy mikrofalowe były produkowane przez firmę Plazmatronika we Wrocławiu. Zajmował się też opracowywaniem nowych metod sprzężonych: połączeniem techniki generowania lotnych wodorków i par w optycznej spektrometrii emisyjnej plazmy mikrofalowej i „pułapki atomów” w płomieniowej absorpcyjnej spektrometrii atomowej. Rozpoczęta przez prof. Henryka Matu-

siewicz w 1965 roku praca naukowa jest związana z chemią analityczną, w szczególności ze spektrometrią atomową (AAS, ICP/MIP-OES).

W czasie swej naukowo-badawczej działalności prof. Matusiewicz i jego Zespół podjęli i wykonali wiele oryginalnych i nowoczesnych badań z zakresu metod rozkładu próbek analitycznych, badania specjacji pierwiastków istotnych biologicznie, zastosowania techniki mikrofalowej w chemii analitycznej, mikropróbkowania elektrotermicznego w badaniach ciał stałych, opracowanie nowych metod oznaczania pierwiastków śladowych i technik sprzężonych w analitycznej spektrometrii absorpcyjnej i emisyjnej.

Dorobek naukowy prof. Matusiewicza obejmuje ponad 150 publikacji, w tym 130 ze współczynnikiem *Impact Factor (IF)*, 8 rozdziałów w wydawnictwach międzynarodowych, 6 rozdziałów w monografiach w języku polskim, 9 prac przeglądowych oraz dwa patenty. W niektórych pracach (2 publikacje) przejawiają się zainteresowania konstrukcyjne Profesora, które znalazły zastosowanie w praktyce (konstrukcje aparaturowe wnętrza i bomby mikrofalowej). Świadczą one wyraźnie, że prof. Matusiewicz potrafi nie tylko rozwiązywać problemy analityczne, ale dużą wagę przywiązuje do rozwiązań technicznych. Wiele z nich powstało we współpracy z wybitnymi uczonymi z całego świata. Jego prace były cytowane przez innych autorów ponad 1700 razy, w znacznej większości zostały opublikowane w najbardziej renomowanych czasopismach z listy filadelfijskiej oraz ponad 200 publikacji konferencyjnych (referatów plenarnych, sekcyjnych, komunikatów) na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Referował swoją tematykę badawczą w Uczelniach w Austrii, Hiszpanii, Niemczech i USA.

Działalność naukowa prof. Matusiewicza uzyskała duże uznanie Komitetu Badań Naukowych (KBN) czego dowodem jest honorowe miejsce w „Rankingu cytowań polskich naukowców (1965-2001, KBN), Nauki Chemiczne: Henryk Matusiewicz, Politechnika Poznańska, liczba cytowań 1043”.

Prof. Henryk Matusiewicz jest lub był członkiem komitetów organizacyjnych konferencji i wielu naukowych rad redakcyjnych międzynarodowych czasopism: *Journal Analytical Atomic Spectrometry, Spectrochimica Acta Part B, Applied Spectroscopy Reviews, Microchemical Journal, The Open Analytical Chemistry Journal, Aparatura Badawcza i Dydaktyczna*.

Kierował m.in.: 3-letnimi projektami badawczymi KBN, 3-letnim programem międzynarodowym Akcji COST D32 (2006-2009); 6 grantami promotorskimi, 5-letnim Centralnym Programem Badań Podstawowych (CPBP), Programem Badawczym Politechniki Poznańskiej „Zastosowanie analitycznej spektrometrii atomowej i spektroskopii laserowej w analizie ultra mikrośladowej (1992). W latach 1990-1991 otrzymał, w ramach 10 stypendiów, 2-letnie Stypendium Naukowe Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów (1990-1991). Był i jest Kierownikiem Badań Podstawowych i Badań Własnych.

Opracował ponad 150 recenzji publikacji naukowych w czasopismach o zasięgu światowym. Był promotorem 8 prac doktorskich, ponad 20 prac magisterskich i ponad 10 prac inżynierskich, recenzentem licznych prac naukowych.

W okresie ponad 40-letniej działalności dydaktycznej na Uczelni prowadził bądź prowadzi wykłady z chemii analitycznej, analizy instrumentalnej, pobierania i przygotowania próbek do analizy i metod spektroskopowych w ochronie środowiska.

Z uznaniem należy wskazać na zaangażowanie prof. Matusiewicza w działalność organizacyjną. W latach 1994-2012 pełnił funkcję Kierownika Zakładu Chemii Analitycznej w Instytucie Chemii i Elektrochemii Technicznej. W latach 1999-2012 był członkiem Komisji do Przeprowadzania Konkursów na Stnowiska Profesorskie na Wydziale Technologii Chemicznej. W latach 2005-2008 był członkiem Senatu, Senackiej Komisji ds. Nauki i Senackiej Komisji ds. Awansów Nauczycieli Akademickich Politechniki Poznańskiej.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Komitetu Chemii Analitycznej PAN, Prezydium Komitetu Chemii Analitycznej PAN, Komisji Analitycznej Spektrometrii Atomowej KChA PAN, Polskiego Narodowego Komitetu Unii Chemii Czystej i Stosowanej IUPAC (*International Union of Pure and Applied Chemistry*). Aktualnie pełni funkcję Przewodniczącego Komisji Nieorganicznej Analizy Śladowej KChA PAN.

Prof. Matusiewicz jest pomysłodawcą, inicjatorem i organizatorem cyklicznych (corocznych) Poznańskich Konwersato-

riów Analitycznych i Szkoły Naukowej (1992-2012).

Za swą działalność naukową i organizacyjną został wyróżniony nagrodą indywidualną Ministra Edukacji Narodowej III stopnia (1990), i kilkunastokrotnie nagrodami Rektora PP. Odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi (1985).

Swoją działalnością przynosił uznanie Politechnice Poznańskiej w krajowych i międzynarodowych środowiskach naukowych, m.in. poprzez długo i krótkoterminowe staże i wizyty zagraniczne.

Prywatnie pasją Jubilata są podróże, muzyka i malarstwo, stanowiące odskocznnię od pracy naukowej.

Jubilatowi życzymy wielu dalszych sukcesów na niwie nauki.

Składamy serdeczne życzenia pogody ducha i radości życia.

Prof. dr hab. inż. Aleksander Ciszewski
Instytut Chemii
i Elektrochemii Technicznej
Wydział Technologii Chemicznej

TOP 500 INNOVATORS

Top 500 Innovators to największy w historii program stażowo-szkoleniowy dla osób zajmujących się badaniami naukowymi i komercjalizacją ich wyników. Wierzę, że pomoże zrewolucjonizować polskie myślenie o współpracy nauki z gospodarką - mówi minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbara Kudrycka - Wyszukujemy utalentowanych i pełnych pasji ludzi, którzy podczas dwumiesięcznych staży w najlepszych ośrodkach świata mają okazję spotkać najwybitniejszych współczesnych innowatorów nauki i biznesu. Przywożą do Polski inspiracje, którymi zarażają innych. Wspólnie budujemy nową kulturę innowacyjności.

Top 500 Innovators jest programem finansowanym przez MNiSW ze środków POKL. Do 2015 roku na staże i szkolenia

zagraniczne do uczelni z czołówki rankingu szanghajskiego wyjedzie łącznie 500 osób (w grupach po około 40 osób). Podczas 2-miesięcznych staży

uczestnicy programu będą szkolić się w zakresie współpracy nauki z gospodarką, zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji ich efektów.

Uczestnicy pierwszych dwóch edycji programu (80 osób) wrócili już do Polski, a kolejnych dwóch właśnie jest w USA - w Uniwersytecie Stanforda i w Stanowym Uniwersytecie w Berkeley. Do udziału każdej z dotychczasowych edycji programu zgłaszało się po kilkuset kandydatów. Wśród dotychczasowych finalistów znaleźli się naukowcy naszej Uczelni:

- dr inż. Marek Miądowicz, dyrektor Centrum Innowacji, Rozwoju i Transferu Technologii Politechniki Poznańskiej, adiunkt w Katedrze Marketingu i Sterowania Ekonomicznego Wydziału Inżynierii Zarządzania - uczestnik pilotażowej edycji programu Top 500 Innovators, staż odbył na Uniwersytecie Stanforda;
- dr inż. Magdalena Diering, adiunkt w Katedrze Zarządzania i Inżynierii Produkcji Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania - uczestniczka II edycji programu Top 500 Innovators, staż zrealizowała na Uniwersytecie Stanforda;
- dr hab. inż. Robert Wrembel, prof. nadzw., prodziekan do spraw przemysłu na Wydziale Informatyki, profesor nadzwyczajny w Instytucie Informatyki

Na tle Uniwersytetu Stanforda

- uczestnik III grupy Top 500 Innovators, odbywa staż na Uniwersytecie Stanforda;

- mgr inż. Dariusz Przybył, dyrektor Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości Politechniki Poznańskiej - uczestnik Top 500 Innovators w ramach IV grupy, swój staż odbywa na Stanowym Uniwersytecie w Berkeley.

Dr inż. Magdalena Diering w ramach swojej pracy naukowej zajmuje się inżynierią jakości, w szczególności statystycznym sterowaniem procesami i analizą systemów pomiarowych. Z zapałem angażuje się także w dodatkową działalność na rzecz Uczelni (np. ostatnio była liderem zespołu organizującego międzynarodową konferencję QMOD-ICQSS, która na początku września br. odbyła się na terenie Politechniki Poznańskiej). W chwilach wolnych od pracy (choć dużo) zjeżdża na nartach w rodzinnych czeskich Karkonoszach, interesuje się bilardem profesjonalnym i podróżuje. W Dolinie Krzemowej spędziła 9 tygodni, gdzie poszerzała swoje kompetencje m.in. w obszarze przedsiębiorczości akademickiej, budowania kreatywnego zespołu i ochrony własności intelektualnej. Po powrocie ze Stanforda zapytaliśmy ją o wrażenia, zdobyte tam doświadczenia i o plany na przyszłość.

Hollywood

Czy może Pani coś więcej powiedzieć o programie Top 500 Innovators?

Top 500 Innovators to program, dzięki któremu jego uczestnicy mają możliwość „dotknąć” najnowszych światowych trendów w obszarze innowacji i transferu technologii. Taką właśnie możliwość gwarantują realizowane w jego ramach staże na uczelniach z czołówki listy szanghajskiej. Ja miałam okazję spędzić dwa miesiące na Uniwersytecie Stanforda w Palo Alto, czyli w samym sercu Doliny Krzemowej. Uczelnia ta zajmuje 2 miejsce na liście najlepszych uniwersytetów świata.

Program jest organizowany i finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć Departamentu Strategii. Jednym z głównych celów programu jest, by wyniki polskiej nauki prze-

Spotkanie z Androidem

kładały się na biznesowy sukces. Uczestnicy programu mają być przykładem, a wkrótce „przewodnikami” przedsiębiorczości na polskich uczelniach.

Czy udział w programie Top 500 Innovators i pobyt Stanan Zjednoczonych spełnił Pani oczekiwania?

Możliwość pobytu i odbycia stażu na Uniwersytecie Stanforda to zawodowe marzenie chyba każdego naukowca. Trudno mówić o oczekiwaniach wobec tak dobrej uczelni - każdy dzień przynosił coś nowego, coś niespodziewanego i interesującego. Myślę, że przede wszystkim oczekiwałam, że dowiem się i „zobaczę” jak w praktyce przekłada się pomysły na biznes, czyli na czym polega komercjalizacja *know-how* i jak być przedsiębiorczym naukowcem. Bo Uniwersytet Stanforda to tak naprawdę świetnie prosperujące przedsiębiorstwo, którego produktem są wyniki nauki. Będąc w Kalifornii poznałam mechanizmy współpracy nauki z przemysłem oparte na strategii *win-win* (wygrany-wygrany). Nieoczekiwaną wartością dodaną, „samą w sobie”, okazała się także grupa polskich naukowców i pracowników centrów transferu technologii, którzy - tak jak ja - odbywali staż na Stanfordinie. Zbudowaliśmy tam zgrane, interdyscyplinarne zespoły, które w USA re-

Wizyta studyjna w Intel

alizowały zadania programowe, a teraz w Polsce tworzą międzyuczelniane zespoły naukowe. Przykładowo, nad wspólnym projektem z obszaru analizy systemów pomiarowych pracują teraz z dr Krzysztofem Dyczkowskim (uczestnik II edycji Top 500 Innovators), kierownikiem Laboratorium Komputerowego Wydziału Matematyki i Informatyki na UAM.

Była Pani na Stanfordzie - jednej z najlepszych uczelni w Stanach, jak wygląda życie naukowca polskiego na tle amerykańskiej rzeczywistości?

Zarówno pracownicy naukowcy, jak i studenci stanowią ogromny kapitał Stanforda. Studenci związani są z uczelnią nie tylko przez okres studiów, ale również przez całą swoją późniejszą karierę. W Polsce niestety jeszcze nie jest to powszechne. Społeczność akademicka tworzy sieci kontaktów, które są „furtką” do sukcesu. Udział uczelni jest obecny w każdym modelu biznesowym! W związku z tym szczególną uwagę zwraca się na ochronę własności intelektualnej - tematyka patentowania i licencji pojawia się w prawie każdej rozmowie w Palo Alto. Polskie uczelnie zdecydowanie bardziej powinny dbać o komercjalizację wyników badań naukowych i na tej komercjalizacji powinny zarabiać. Różnicę, którą dostrzegam

Dr inż. Magdalena Diering odbiera certyfikat ukończenia stażu Top 500 podczas zakończenia programu

Na czym polegał udział w Programie?

Jak już wspomniałam - program Top 500 Innovators obejmował przede wszystkim pobyt stażowo-szkoleniowy na Uniwersytecie Stanforda. Staż trwał 9 tygodni. Program był naprawdę „napięty” - uczestzczałam na wiele ciekawych zajęć realizowanych na uczelni, zrealizowałam zespołowo kilka projektów. Działania zespołowe były podstawą programu - zajęcia w *dSchool (design School)* uczyły nas kreatywnego podejścia do wyzwań, wzbudzały twórcze myślenie - poprzez *learning-by-doing* i umiejscowienie klienta w zespole zrozumieliśmy istotę prototypowania. Pokazano nam, że interdyscyplinarność i otwartość to

Podczas stażu w USPTC

połowa sukcesu, a drugą są umiejętność budowania zespołu i pracy w grupie indywidualistów. Uświadomiono nam potęgę sztuki prezentacji, która w połączeniu z warsztatami na temat konstruowania biznesplanów stała się cenną wskazówką do rozmów z potencjalnymi inwestorami (prezentacje *Elevator Pitch*).

Poza wydarzeniami na uczelni brałam też udział w wizytach studyjnych w przedsiębiorstwach Doliny Krzemowej. Miałam okazję być w takich firmach jak Google, Cisco, NVIDIA, Intel, Tesla, Exponent czy Plug and Play, a także w NASA! Odbyłam także tygodniowy staż w *US-Poland Trade Council (USPTC)*, z którym nadal aktywnie współpracuję.

Poza pracą miałam także trochę czasu na krótkie prywatne (weekendowe) podróże po tej części Stanów - jadłam krewetki w San Francisco, zwiedziłam Uniwersytet Stanowy w Berkeley, obserwowałam zaćmienie słońca, stojąc boso w śniegu u podnóża góry Shasta, jecha-

łam amerykańskim Dodge'em po słynnych Road 101 i Road 66, widziałam piękne wodospady parku Yosemite i jezioro Tahoe, byłam w Los Angeles i spacerowałam aleją gwiazd w Hollywood, przegrałam „kilka” dolarów w Reno i w Vegas, zwiedziłam Wielki Kanion i prawie odwodniłam organizm w Dolinie Śmierci...

Program Top 500 Innovators to przede wszystkim przygoda intelektualna, ale także jedna z najciekawszych podróży jakie dotąd odbyłam!

Wróciła Pani do Polski i... - no właśnie, co dalej? Co konkretnego Pani z tego udziału wyniosła?

Pobyt w Kalifornii był dla mnie bardzo cennym doświadczeniem, ale powrót do Polski okazał się tak naprawdę początkiem, a nie końcem tej przygody! Wspominałam już o nawiązanej współpracy naukowej z UAM - to dla mnie ogromna wartość dodana.

Poza tym, absolwenci programu założyli Stowarzyszenie Top 500 Innovators, działalność którego ma „napędzać” pol-

skich naukowców-innowatorów do realnej współpracy z przemysłem.

Jak też wcześniej wspomniałam - odbyłam staż w USPTC, dzięki któremu mogłam współpracować z wieloma ciekawymi osobami, na przykład z Piotrem Moncarzem, założycielem USPTC i profesorem na Stanfordzie czy z Markiem Ivanowskim, kalifornijskim aniołem biznesu. W kilkuosobowym zespole opracowaliśmy założenia programu *Innovation Hub*, którego nadrzędnym celem jest realizacja strategii *Go Global Poland*. Po powrocie do Polski przygotowania wzmożono i obecnie trwa pilotaż programu, a za kilka tygodni ruszy nabór do kolejnej jego edycji. W prace zaangażowanych jest kilkoro uczestników Top 500, członkowie USPTC, a także naukowcy ze Stanforda. Jestem koordynatorem polskiej części programu i zespołu. W ramach tej inicjatywy przygotowujemy innowacyjne polskie przedsiębiorstwa do ekspansji na rynek amerykański - przedsiębiorcy opracowują prezentacje *Elevator Pitch* dla potencjalnych partnerów i inwestorów z Doliny Krzemowej.

W innym zespole, ale także „pod szyldami” Stowarzyszenia Top 500 oraz MNIŚW, przygotowujemy uruchomienie inicjatywy TANDEM. TANDEM to cykl warsztatów dla studentów, naukowców i przedsiębiorców na temat kształtowania postaw przedsiębiorczości i umiejętności miękkich. Idea powstała w ramach jednego z projektów, które realizowaliśmy na Stanfordzie. Uruchomienie pilotażu warsztatów zaplanowano na przełom 2012 i 2013 roku - pierwsze warsztaty w ramach projektu TANDEM odbędą się w kilku uczelniach w Polsce, między innymi w Politechnice Poznańskiej.

Co chciałaby Pani powiedzieć koleżankom i kolegom z uczelni, którzy zastanawiają się nad zgłoszeniem do programu?

Ja nie wahałam się ani chwili - takiego stażu nie można nie chcieć! Polecam!

Rozmawiała
Iwona Kawiak-Sosnowska

Grupa Top 500 Innovators, kwiecień 2012 r.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA EMERYTALNA

ENRSP POZNAN 2012

- różne systemy,
wiele wspólnych problemów

W dniach 13-14 września 2012 r. w Centrum Wykładowo-Konferencyjnym Politechniki Poznańskiej odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Old-Age Crisis and Pension Reform. Where do we stand?” („Kryzys związany z demograficznym starzeniem się społeczeństwa a reformy emerytalne. Dokąd doszliśmy?”).

Konferencję zorganizowała Katedra Nauk Ekonomicznych naszej Uczelni we współpracy z międzynarodowym stowarzyszeniem naukowym *European Network for Research on Supplementary Pensions* (ENRSP), skupiającym naukowców z różnych państw europejskich, a także z USA i Chin. Na uwagę zasługuje znaczący udział naukowców zagranicznych, którzy przybyli do Poznania z trzech kontynentów - Europy, Ameryki Północnej i Azji.

Mecenasem konferencji było Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA, a honorowy patronat nad nią objęła Komisja Nadzoru Finansowego. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele środowiska nauki, instytucji badawczo-rozwojowych (np. OECD), a także przedstawiciele sektora finansowego (w tym prezesi dwóch Powszechnych Towarzystw Emerytalnych - PZU SA i AVIVA, reprezentujący razem prawie 1/3 rynku OFE pod względem liczby

uczestników obsługiwanych przez nich funduszy emerytalnych), co zwiększyło walory merytoryczne i aplikacyjne obrad.

Głównym celem konferencji było porównanie i ocena rezultatów ekonomiczno-społecznych wdrażania reform systemów emerytalnych - w szczególności dodatkowych i uzupełniających - w różnych krajach Unii Europejskiej, a także w Stanach Zjednoczonych i Chinach od lat 90-tych XX w. Wymiernym efektem konferencji było wydanie monografii w języku polskim pt. „Ekonomiczne i społeczne aspekty reform emerytalnych” pod red. M. Szczepańskiego, opublikowanej nakładem Wydawnictwa Politechniki Poznańskiej. Monografia w języku angielskim pod patronatem ENRSP wydana zostanie na przełomie 2012/2013 r.

Uroczystego otwarcia konferencji z ramienia władz Politechniki Poznańskiej dokonał dr hab. inż. Stefan Trzcieliński, prof. nadzw. PP - prorektor ds. edukacji

ustawicznej. Następnie głos zabrał Prezes ENRSP - prof. Heinz-Dietrich Steinmeyer z Uniwersytetu w Muenster, prezes Stowarzyszenia Naukowego ENRSP oraz przewodniczący konferencji dr hab. Marek Szczepański - kierownik Katedry Nauk Ekonomicznych PP.

Program konferencji obejmował cztery sesje plenarne, które prowadzone były w języku angielskim. Po każdym wystąpieniu miał miejsce otwarty panel dyskusyjny, który dawał uczestnikom z wielu państw świata okazję do konfrontacji różnych stanowisk teoretycznych i doświadczeń praktycznych w zakresie problematyki emerytalnej.

Pierwsza sesja konferencji dotyczyła oceny realizacji reform emerytalnych w krajach europejskich, a jej moderatorem był prof. Heinz-Dietrich Steinmeyer z Uniwersytetu w Muenster (Niemcy). Prelegenci z Irlandii - Prof. Gerard Hughes oraz prof. Jim Stewart z *Pension Policy Research Group, Trinity College* w Dublinie - poruszyli w swoim wystąpieniu zagadnienie indywidualnych oszczędności emerytalnych oraz ulg podatkowych wspierających gromadzenie dodatkowych środków na zabezpieczenie finansowe na starość. Zwrócili oni uwagę, iż wspieranie oszczędności emerytalnych ulgami podatkowymi, postulowane swego czasu także w raporcie Banku Światowego, nie zawsze prowadzi do zamierzonych efektów w postaci zwiększenia poziomu zabezpieczenia emerytalnego. Badacze irlandzcy wskazali na kluczową rolę opłat i prowizji za

zarządzanie aktywami emerytalnymi, których wpływ na wielkość przyszłych świadczeń emerytalnych może być w dłuższej perspektywie większy niż efekt zastosowania ulg podatkowych.

Następnie głos zabrał prof. Eskil Wadensjö ze *Swedish Institute for Social Research, Stockholm University*, który przedstawił wyniki badań nad przyczynami powiększających się różnic w położeniu materialnym emerytów w Szwecji. Przewidywane obniżenie poziomu zabezpieczenia emerytalnego oferowanego przez publiczny system emerytalny oraz niewystarczający poziom oszczędności emerytalnych, jakie są w stanie zgromadzić imigranci w wieku dojrzałym sprawiają, że pod dyskusję poddane zostało wprowadzenie nowej reformy emerytalnej. Miałyby ona zmniejszyć poziom rozwarstwienia dochodowego przyszłych emerytów oraz zwiększyć poziom indeksacji minimalnych gwarantowanych świadczeń.

W dalszej części obrad prof. Maria Clara Murteira z *Faculdade de Economia da Universidade de Coimbra* (Portugalia) dokonała krytycznej oceny reformy publicznego systemu emerytalnego w Portugalii wprowadzonej w 2007 r. Celem reformy było zwiększenie finansowej stabilności systemu, ale dokonało się to kosztem zmniejszenia adekwatności świadczeń. Prelegentka zwróciła uwagę na makroekonomiczne uwarunkowania funkcjonowania systemów emerytalnych, ściśle związki pomiędzy poziomem zatrudnienia, polityką gospodarczą a wielkością gromadzonego kapitału emerytalnego i wysokością przyszłych świadczeń emerytalnych.

Z kolei Balázs Égert, analityk systemów emerytalnych z OECD w Paryżu, przedstawił analizę wpływu zmian w drugim (kapitałowym) filarze systemów emerytalnych w państwach Europy Środkowej

i Wschodniej na stan finansów publicznych. Prelegent zaprezentował wyniki przeprowadzonych przez siebie symulacji wpływu obniżenia wielkości składek kierowanych do drugiego filaru systemu emerytalnego (Polska), czasowego zawieszenia wpłacania składek do segmentu kapitałowego (Łotwa) oraz całkowitej likwidacji filaru kapitałowego w publicznym systemie emerytalnym (Węgry), a także prognozy dalszego ewentualnego zadłużenia systemu emerytalnego.

Tematyka drugiej sesji dotyczyła reform emerytalnych w państwach pozaeu-

ropa. W dalszej części sesji prof. Yifan Yang ze *School of Public Administration, South-west Jiaotong University* w Chinach wraz

z grupą chińskich studentów studiujących w Hiszpanii i USA zaprezentowali wyniki analizy wpływu procesu demograficznego starzenia się społeczeństwa na długoterminową stabilność finansową publicznego systemu emerytalnego w CHRL. Jednym z wniosków z badań była propozycja stopniowego zwiększania ustawowego wieku emerytalnego dla kobiet (obecnie dla kobiet wynosi on zaledwie 50 lat) oraz świadomość stop-

Uczestnicy konferencji ENRSP Poznań 2012

ropejskich. Obradom przewodniczył prof. dr hab. Maciej Żukowski, prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. W pierwszym wystąpieniu prof. John Turner z *Pension Policy Center* (USA) przedstawił koncepcję przygotowaną wspólnie z prof. Daną Muir z *Ross School of Business* (Uniwersytet Michigan) dotyczącą uniwersalnego problemu znajomości podstaw „abeca-

z grupą chińskich studentów studiujących w Hiszpanii i USA zaprezentowali wyniki analizy wpływu procesu demograficznego starzenia się społeczeństwa na długoterminową stabilność finansową publicznego systemu emerytalnego w CHRL. Jednym z wniosków z badań była propozycja stopniowego zwiększania ustawowego wieku emerytalnego dla kobiet (obecnie dla kobiet wynosi on zaledwie 50 lat) oraz świadomość stop-

niowego wyczerpywania się „dywidendy demograficznej”, jaką dawały dotąd olbrzymie zasoby siły roboczej w Państwie Środka. Prof. Yifan Yang zwrócił uwagę na duże rozwarstwienie dochodowe we współczesnych Chinach oraz pewnego rodzaju anomalie polegającą na tym, że pomimo wysokiej stopy oszczędności dodatkowe i uzupełniające systemy emerytalne są słabo rozwinięte.

Z kolei dr Krzysztof Kołodziejczyk z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zwrócił uwagę na aspekt zarządczy reform emerytalnych. Zdaniem prelegenta o powodzeniu reform decyduje w dłuższej perspektywie cały splot czynników ekonomicznych, społecznych i politycznych, ale bardzo ważną rolę odgrywa także jakość zarządzania procesem zmian. Reformowanie systemu emerytalnego rozpatrywać można jako swoisty proces wdrażania innowacji i zarządzania zmianą. W badaniach porównawczych systemów emerytalnych w Chile i w Argentynie Autor referatu wykorzystał model wdrażania innowacji, stosowany przez *Australian National Audit Office*, w którym wyróżniono cztery zachodzące na siebie fazy: rozwoju (konceptyjnego), implementacji, sprawdzania, dostosowania/poprawiania (*develop, implement, check, adjust model*).

W drugim dniu obrad odbyły się dwie kolejne sesje panelowe. Pierwsza z nich dotyczyła wybranych aspektów implementacji reform emerytalnych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Moderatorem pierwszej części obrad był prof. dr hab. Józef Orczyk z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Duże zainteresowanie i merytoryczną dyskusję wywołało wystąpienie prof. dr hab. Macieja Żukowskiego z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, który dokonał analizy porównawczej strukturalnych reform emerytalnych wdrażanych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej, a mianowicie na Węgrzech (1998 r.), w Polsce (1999 r.), na Litwie (2001r.), w Bułgarii (2002 r.), w Chorwacji (2002 r.), w Estonii (2002 r.), w Macedonii (2003 r.), na Słowacji (2005 r.) oraz w Rumunii (2008 r.). Jednym ze skutków kryzysu finansowego z 2008 r. był spadek stopy zwrotu z inwestycji funduszy

emerytalnych, a dodatkowo pogorszenie stanu finansów publicznych. Pod znakiem zapytania stało dalsze finansowanie kosztów przejścia od jednolitego systemu repartycyjnego do mieszanego systemu repartycyjno-kapitałowego. W efekcie doprowadziło to do zmiany konkretnych działań w obszarze reform emerytalnych, m.in. do obniżenia wielkości składki kierowanej do drugiego filaru (OFE) w Polsce z 7,3% do 2,3% w 2011 r. czy też całkowitej renacjonalizacji systemu emerytalnego na Węgrzech w 2010 r.).

W dalszej części obrad prof. Ján Šebo oraz dr Tomáš Virdzek z *Matej Bel University, Banska Bystrica* (Słowacja) przedstawili szczegółowe kalkulacje finansowe w oparciu o badania w zakresie wpływu ryzyka politycznego na wyniki inwestycyjne funduszy emerytalnych na Słowacji. Autorzy wykorzystali dorobek ekonomii politycznej oraz teorii gier do identyfikacji kluczowych, często sprzecznych interesów różnych grup interesariuszy. Ryzyko politycznej ingerencji stanowi, zdaniem badaczy słowackich, jeden z bardziej istotnych rodzajów ryzyka w procesie reform emerytalnych, dlatego niezbędne jest choćby częściowe zniwelowanie wpływu polityki na system emerytalny.

Kolejna prelegentka, dr Joanna Tuchołka-Ratajczak z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, odniosła się do aktualnej kwestii stopniowego wydłużenia i zrównania ustawowego wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w Polsce. Następnie głos zabrał Andrzej Soldek, prezes Powołanego Towarzystwa Emerytalnego PZU SA. Tematem jego wystąpienia była alokacja aktywów w otwartych funduszach emerytalnych po zmianach prawnych wprowadzonych w systemie emerytalnym w Polsce. Autor referatu przedstawił wpływ tychże zmian na poziom przyszłej emerytury oraz nowy model konstrukcji systemu emerytalnego. Następnie zwrócił uwagę na wzrost ryzyka inwestycyjnego związanego z dopuszczalnym - zgodnie z nowymi regulacjami - stopniowym zwiększaniem udziału akcji w portfelu inwestycyjnym OFE (do 50% w 2014 r. i docelowo aż do 90% w 2040 r.). Zdaniem referenta,

jeśli zmianom limitów inwestycyjnych nie będą towarzyszyć inne dostosowania systemowe, to zarządzający funduszami emerytalnymi nie będą zwiększać zaangażowania w akcje w tak dużym stopniu, jak zakładał to ustawodawca.

Czwarta sesja plenarna obejmowała szczegółowe zagadnienia finansowe i konstrukcyjne w zakresie reform emerytalnych. Przewodniczącym sesji był prof. Gerard Hughes z Irlandii.

Sesję rozpoczął swoim wystąpieniem prof. dr hab. Adam Samborski, reprezentujący Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu, Oddział w Chorzowie. Zaprezentował on wyniki dociekań na temat wpływu zasad ładu korporacyjnego na jakość zarządzania funduszami emerytalnymi. Prelegent zwrócił uwagę na istotny, choć często niedostrzegany problem agencji, czyli występowania sprzeczności interesów między właścicielem (czy też pryncypałem - ang. *principal*) a wykonującym jego zlecenia menadżerem (agentem - ang. *agent*).

Kolejny referat wygłosiła dr Mosionek-Schweda z Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Przedstawiła ona zasady i rezultaty działania Norweskiego Państwowego Funduszu Emerytalnego (*States Pensjonasfond*), który składa się z dwóch odrębnych funduszy: Państwowego Funduszu Emerytalnego Globalnego (*PFEG, Statens Pensjonsfond-Utland*) oraz Państwowego Funduszu Emerytalnego - Norwegia (*PFEN, Statens Pensjonsfonds - Norge, SPN*). Fundusz Globalny gromadzi i inwestuje nadwyżki powstałe z eksploatacji odkrytych pod koniec 1969 r. złóż ropy naftowej. PFEG stał się drugim największym na świecie funduszem emerytalnym (po Japonii) oraz największym w Europie, a ideą przewodnią zarządzających funduszem jest pomnażanie aktywów PFEG dla przyszłych pokoleń.

Tematem przewodnim wystąpienia dr Joanny Ruteckiej z SGH w Warszawie była redystrybucja dochodu w polskim systemie emerytalnym. Prelegentka podkreśliła, że pierwotnym celem tworzenia systemów emerytalnych była potrzeba zapewnienia minimalnego dochodu

na starość dla osób o najniższych dochodach. W historycznym rozwoju systemów zabezpieczenia emerytalnego zmianie ulegały kierunki i narzędzia, a także zakres redystrybucji dochodowej. Reforma systemu emerytalnego w Polsce całkowicie zmieniła sposób finansowania, a mianowicie z repartycyjnego na repartycyjno-kapitałowy oraz formułę naliczania składki ze zdefiniowanego świadczenia na zdefiniowaną składkę.

W dalszej części obrad Francesco Briganti, reprezentujący *The European Association of Paritarian Institutions (AEIP)*, wygłosił referat na temat oceny reform emerytalnych z punktu widzenia instytucji paritariańskich. *The Paritarian Institutions of Social Protection* to organizacje pozarządowe, zajmujące się dostarczaniem świadczeń społecznych (w tym emerytalnych) w ramach zakładowych systemów emerytalnych, a w niektórych państwach, także w obrębie publicznego systemu emerytalnego. Cechą charakterystyczną instytucji paritariańskich jest formuła zarządzania w równych proporcjach przez przedstawicieli pracodawców i pracowników (partnerów społecznych). Instytucja AEIP zabiega m.in. o to, aby nowe inicjatywy, np. dyrektywy UE dotyczące regulacji rynków finansowych czy zakładowych systemów emerytalnych, nie ograniczały roli partnerów społecznych, nie podważały idei solidaryzmu społecznego i współodpowiedzialności, a także nie prowadziły do nadmiernej biurokratyzacji czy też nakładania nadmiernych wymogów kapitałowych na instytucje paritariańskie.

Kolejną prelegentką była Beverley Preddie z Uniwersytetu Westminster (Wielka Brytania), która podjęła temat przesunięcia punktu ciężkości z repartycji na prywatne oszczędności emerytalne, w celu zmniejszenia poziomu ubóstwa wśród osób starszych w Wielkiej Brytanii. Autorka przedstawiła krótki rys historyczny rozwoju systemu zabezpieczenia emerytalnego na Wyspach Brytyjskich. Podkreśliła, że od października 2012 r. w Wielkiej Brytanii obowiązywać będzie włączanie pracowników (*automatic enrolment*) do dodatkowych systemów emerytalnych obsługiwanych

przez prywatne instytucje finansowe. Beverley Preddie wskazała ponadto na potrzebę edukacji emerytalnej i pomocy w wypracowaniu indywidualnych strategii dodatkowego oszczędzania na emeryturę w grupie „Murzyni i mniejszości etniczne” (*Black and Minority Ethnic* – *BMEs*). Istotną rolę w tej dziedzinie mają do odegrania instytucje publiczne.

Sesję zamykał referat wygłoszony przez dr. hab. Marka Szczepańskiego z Politechniki Poznańskiej. Dotyczył on czynników stymulujących i hamujących rozwój zakładowych systemów emerytalnych w Polsce oraz propozycji zmian systemowych, które mogłyby pomóc w upowszechnieniu pracowniczych programów emerytalnych (obecnie obejmują one zaledwie ok. 2% pracujących).

Podsumowania i oficjalnego zamknięcia konferencji dokonał Prezes ENRSP - prof. Heinz-Dietrich Steinmeyer. Podkreślił on, iż pomimo różnorodności systemów emerytalnych w państwach Unii Europejskiej, USA i w Chinach wiele problemów jest wspólnych. Są nimi przede wszystkim:

- zagrożenia dla długoterminowej wypłacalności systemów publicznych związane z demograficznym starzeniem się społeczeństwa i zmniejszaniem liczebności zasobów siły roboczej,
- braki i niedociągnięcia w edukacji emerytalnej wpływające na podejmowanie błędnych decyzji odnośnie do sposobów i form dodatkowego oszczędzania na emeryturę,
- zagrożenia płynące z rynków finansowych, na których inwestują fundusze emerytalne.

Nie istnieje idealny system emerytalny, który dałby się zastosować we wszystkich krajach, ale możliwa jest ciągła modyfikacja rozwiązań wprowadzanych w ramach reform emerytalnych i wykorzystywanie dobrych praktyk w dziedzinie zabezpieczenia emerytalnego.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, że międzynarodowa konferencja

naukowa nt. „*Old-Age Crisis and Pension Reform. Where do we stand?*” pozwoliła na zaprezentowanie interdyscyplinarnego dorobku naukowego oraz prezentację różnych stanowisk i doświadczeń w zakresie reform systemu emerytalnego na świecie. Ponadto konferencja przyczyniła się do wzmocnienia więzi kooperacyjnych środowiska uczelni wyższych, instytucji naukowo-badawczych z różnych państw oraz sektora finansowego.

Konferencja była też okazją do nawiązania nowych kontaktów naukowych i sympatycznych więzi międzyludzkich w wielokulturowym środowisku. Zagraniczni uczestnicy konferencji, z których część po raz pierwszy była w Polsce, po zakończeniu obrad uczestniczyli także w wycieczce po Poznaniu pod opieką przewodnika. Nasi goście podkreślali znakomite warunki do prowadzenia działalności naukowo-badawczej w Centrum Wykładowo-Konferencyjnym PP.

Program merytoryczny i towarzyszący program kulturalny zostały w pełni zrealizowane. Oficjalne podziękowania od uczestników konferencji z całego świata oraz gratulacje ze strony ENRSP bezpośrednio po zakończeniu obrad, pozwalają na stwierdzenie, że było to udane i merytoryczne przedsięwzięcie naukowe. Niewątpliwie stanowi to dla organizatorów konferencji powód do satysfakcji. Organizatorzy mają nadzieję, że współpraca ta zaowocuje kolejną wymianą myśli w przyszłości, a tego typu międzynarodowe konferencje emerytalne będą odbywać się w Kampusie Warta cyklicznie.

W imieniu
Komitetu Organizacyjnego
Konferencji
dr Ewa Badzińska

RAPORT NAUKOWCÓW POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ I NAVIEXPERT:

Ile tracimy w korkach?

W Zakładzie Inteligentnych Systemów Wspomagania Decyzji zespół pod kierunkiem dr. hab. inż. Andrzeja Jaskiewiczza, prof. nadzw., realizuje razem z firmą NaviExpert projekt dotyczący predykcji i estymacji czasu przejazdu w sieci drogowej. Projekt jest finansowany przez PARP. W ramach tego projektu zespół opracował raport techniczny o stracie czasu w korkach drogowych. Jego wyniki zainteresowały nie tylko media w Polsce, ale i samych zainteresowanych - kierowców. Na łamach Głosu Politechniki prezentujemy krótki raport opracowany przez firmę NaviExpert.

Przeciętny warszawski kierowca, który pokonuje dziennie dwie trasy traci w korku rocznie około 88 godzin i równowartość prawie 3 tys. zł - wynika z raportu przygotowanego przez naukowców z Politechniki Poznańskiej we współpracy z dostawcą nawigacji mobilnej - NaviExpert.

Korki potrafią uprzykrzyć życie mieszkańcom wielkich miast. Ale jak bardzo? Czy warszawiacy żaląc się na stanie w korkach nie przesadzają? Autorzy raportu - naukowcy z Politechniki Poznańskiej oraz NaviExpert - postanowili podejść do pytania metodycznie i dokładnie przebadali wpływ zwiększonego natężenia ruchu na Warszawę i kieszeń warszawiaków.

Łączne straty

Poza godzinami szczytu główny wpływ na prędkość jazdy mają m.in.: ograniczenia prędkości, skrzyżowania, sygnalizacja świetlna. W godzinach szczytu natomiast dochodzi do tego czynnik związany z rosnącym natężeniem ruchu, powodujący zmniejszenie średniej prędkości jazdy.

Jak wynika z raportu, w godzinach szczytu tj. pomiędzy 7:00-10:00 i pomiędzy 16:00-19:00 odbywamy około 50% wszystkich dziennych podróży po aglomeracji warszawskiej. Okazuje się, że w tym czasie, ten sam odcinek drogi pokonujemy nawet o 70% dłużej niż np. o godzinie 21:00. Średnia prędkość w godzinach 8:00-9:00 i 16:00-18:00 to tylko 25 km/h, podczas gdy w nocy średnia prędkość wynosi ponad 50 km/h. Średni czas przejazdu 1 kilometra w ciągu dnia wydłuża się o 47,1% w stosunku do czasu referencyjnego, czyli godzin 21:00-22:00, gdy

sygnalizacja świetlna zazwyczaj jest jeszcze włączona, ale ruch na ulicach jest już zdecydowanie mniejszy.

Według raportu przygotowanego przez naukowców z Politechniki Poznańskiej i NaviExpert, aż 32% czasu który spędzamy w samochodzie wynika właśnie ze spadku prędkości spowodowanego zbyt dużym natężeniem ruchu.

Na podstawie dostępnych danych autorzy raportu szacują, że codziennie warszawiacy pokonują łącznie ponad 1 mln tras. Średnio każda taka podróż trwa 33 minuty. Oznacza to, że łącznie warszawiacy spędzają w podróży około 576 tysięcy godzin dziennie. Uwzględniając obliczoną stratę czasu wynikającą ze spadku prędkości jazdy w ciągu dnia (32%), możemy szacować, że w korkach warszawiacy tracą codziennie łącznie około 184 tys. godzin.

Co więcej, przyjmując średnie spalanie stojącego samochodu na 1 l/h, autorzy raportu obliczyli, że samochody w Warszawie dziennie dodatkowo spalają około 142 tys. litrów paliwa. Przy średniej cenie litra paliwa 5,7 zł, daje to stratę o wartości ponad 800 tys. zł dziennie.

Celem badania było wiarygodne i obiektywne oszacowanie strat czasowych i finansowych spowodowanych wzrostem czasu jazdy samochodem osobowym

ILE PRZECIĘTNIE TRACI WARSZAWSKI KIEROWCA*?

	Dziennie (w dni powszednie)	Rocznie (250 dni powszednich)
Średni czas tracony przez kierowcę w wyniku korków	21,1 min	ok. 88 godz.
Średni koszt zużytego przez korki paliwa i czasu przeliczonego na złotówki	11,90 zł	2976 zł

*przy założeniu, że pokonuje dziennie dwie trasy; źródło: Politechnika Poznańska i NaviExpert

w ciągu dnia roboczego w Warszawie. Udało nam się dokładnie oszacować koszty stania w korkach - wyrażone w czasie i pieniądzu - podkreśla Andrzej Jaskiewicz, profesor Politechniki Poznańskiej, jeden z założycieli NaviExpert i współautor raportu. Sporej części tych strat kierowcy mogą uniknąć korzystając z nowoczesnej nawigacji on-line, która nie tylko prowadzi do celu, ale też wskazuje, gdzie są korki i skutecznie je omija, pomagając kierowcom wybrać optymalną trasę. I tak np. inne przeprowadzone badania wskazują, że korzystając z nawigacji NaviExpert z technologi

Community Traffic online kierowcy oszczędzają średnio 26% swojego czasu, do tej pory traconego na staniu w korkach - dodaje Jaskiewicz.

Idea badania zakładała oszacowanie średniego wydłużenia się czasu jazdy w dni powszednie biorąc pod uwagę zmiany prędkości (średnie prędkości zostały oszacowane na podstawie monitoringu pozycji GPS pojazdów na terenie Warszawy) oraz rozkładu częstości podróży w ciągu dnia. Następnie, biorąc pod uwagę średni czas spędzany w podróżach samochodowych szacowano

wzrost czasu związanego z większym natężeniem ruchu i formowaniem się korków.

Pelen raport wraz z opisem metodyki badania jest do pobrania na stronie: <http://ophelia.cs.put.poznan.pl/projects/adaptivetraffic/korki-warszawa-201109.pdf>

Źródło: NaviExpert

M I Ę D Z Y N A R O D O W E S T U D I A D O K T O R A N C K I E

ERASMUS MUNDUS DOCTORATE

Politechnika Poznańska jest głównym partnerem projektu **Information Technologies for Business Intelligence** (IT4BI-DC) (<http://it4bi-dc.ulb.ac.be/about>), realizowanego w ramach programu Erasmus Mundus Joint Doctorate. Program ten obejmuje swym zakresem aktualną problematykę hurtowni danych i inteligencji biznesowej.

W drodze konkursu wyłoniono 9 zwycięzców z 133 wniosków zgłoszonych z całej Europy, co stanowi zaledwie 6,8%. Program będzie realizowany we współpracy z *Université Libre de Bruxelles* (Belgia), *Aalborg Universitet* (Dania), *Technische Universität Dresden* (Niemcy), *Universitat Politècnica de Catalunya* (Hiszpania).

Procedura i aplikacja rekrutacyjna na fundowane przez Komisję Europejską studia doktoranckie będzie dostępna ze strony projektu. Rekrutacja rozpocznie się w październiku 2012 r., a jej wyniki zostaną ogłoszone najpóźniej w lutym 2013 r.

Przewidziano 5 edycji programu studiów doktoranckich, każda edycja po 3 lata. Program będzie realizowany w latach 2013-2019. Studia będą prowadzone w j. angielskim. Przewiduje się, że doktorant spędzi około 1/3 studiów za granicą.

Doktoranci otrzymają albo dyplomy dwóch uczelni (double diploma), tj. Politechniki Poznańskiej i jednej z uczelni partnerskich, albo dyplom studiów prowadzonych wspólnie (*joint diploma*), w zależności na którą wersję pozwolą obowiązujące u nas przepisy.

Koordynatorem projektu ze strony Politechniki Poznańskiej jest prof. Robert Wrembel.

Wspieranie przedsiębiorczości akademickiej - projekt European University Enterprise Network

Politechnika Poznańska bierze udział w pilotażowym projekcie europejskim *European University Enterprise Network* (EUN) (<http://www.ebn.eu/euen/>), którego zadaniem jest wspieranie współpracy pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami i promowanie przedsiębiorczości akademickiej. Politechnika Poznańska w projekcie jest partnerem razem z Microsoft Corp. Uczelnianym koordynatorem tego projektu jest prof. Robert Wrembel.

Red.

NOWY WYMIAR INFORMACJI

Telewizja na Politechnice Poznańskiej? Kiedy stoisz pod jednym ekranem i oglądasz film o działalności koła naukowego, tę samą informację widzi ktoś inny spoglądający na telewizor w odległej części Kampusu. To magia telewizji!

Dynamiczna i zaskakująca

Na każdym kroku zaskakiwani jesteśmy informacją - coraz dynamiczniej przekazywaną w coraz bardziej nietypowych miejscach. Kolorowe spoty czy prezentacje, animacje i filmy oglądamy w poczekalni u lekarza, na dworcu i lotnisku, w markecie i banku, a nawet w taksówce. Ekrany jako narzędzie komunikacji cieszą się dużą popularnością i stają się coraz powszechniejsze. Można je zainstalować niemal wszędzie. Za ich pośrednictwem mamy możliwość informowania w tym samym czasie wielu odbiorców przebywających w różnych, często odległych od siebie miejscach. Materiał informacyjny wystarczy wyprodukować raz, aby później móc łatwo i szybko go modyfikować.

Po co telewizja na uczelni?

Także Politechnika Poznańska korzysta z ekranów w swojej komunikacji wewnętrznej. System PPTV w październiku 2012 roku liczy 22 monitory i ciągle się rozwija. Monitory zainstalo-

wano w różnych miejscach - w budynku „z zegarem”, w „Elektryku” i w siedzibie Wydziału Budownictwa Lądowego i Inżynierii Środowiskowej. Największa ich ilość znajduje się w Centrum Wykładowym i Bibliotece Technicznej.

Publikowane są na nich najnowsze informacje z życia Uczelni - fotorelacje z najważniejszych wydarzeń np. Inauguracji Roku Akademickiego, Nocy Naukowców, imprez kulturalnych, zaproszenia na wykłady i mecze, aktualne wyniki rozgrywek, zapowiedzi imprez dla studentów i pracowników, informacje Kół Naukowych itp.

Monitory chętnie wykorzystują organizatorzy konferencji czy spotkań naukowych jako doskonały i nowoczesny sposób na poinformowanie uczestników o programie i miejscu wydarzenia. Zastępują wówczas tradycyjne tablice informacyjne.

Szybka i masowa

Monitory sprawdzają się zarówno podczas kameralnych konferencji, jak i imprez na skalę masową. Korzystają z nich jednostki organizacyjne Politechniki Poznańskiej oraz podmioty spoza Uczelni. Wszyscy z zadowoleniem i zainteresowaniem odbierali to narzędzie komunikacji i informacji. Słowa uznania słyszeliśmy od goszczących u nas naukowców innych poznańskich Uczelni oraz gości zagranicznych.

Każdy monitor składa się z ekranu głównego, na którym publikowane są zasadnicze treści. Ekran boczny służy prezentacji instytucji i firm współpracujących z PP. Na tekstowym pasku na dole ekranu, jak w telewizji, emitowane są najważniejsze informacje w skrócie.

Ilona Długa

Organizujesz konferencję, dzień otwarty, prezentację lub szukasz osób zainteresowanych działalnością w Kole Naukowym?

Korzystasz z różnych sposobów, by poinformować o tym otoczenie - internetu, ulotek, plakatów, mailingu?

**PROPONUJEMY EMISJĘ MATERIAŁÓW W PPTV
- O TWOIM WYDARZENIU DOWIE SIĘ CAŁA SPOŁECZNOŚĆ POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ!**

Chcąc uzyskać szczegółowe informacje wystarczy napisać na adres: informacje@put.poznan.pl lub zadzwonić na numer 665 3773.

NAZWY DNI RÓŻNIĄ SIĘ MIĘDZY SOBĄ:
NOC MA TYLKO JEDNĄ NAZWĘ

**NOC
NAUKOWCÓW**

CZTERY CENTRA NOCY NAUKOWCÓW

Czasami trudno w to uwierzyć, ale Noc Naukowców odbyła się na Politechnice Poznańskiej już po raz szósty. Zaczęło się od „skromnych” 10 tysięcy osób, które zawitało w mury naszej Uczelni, a w roku bieżącym było ich prawie 30 tysięcy. Ta ilość zobowiązuje do przygotowywania z roku na rok bogatszej oferty. Stąd też rozbudowanie imprezy na PP do czterech centrów: Centrum Wykładowe, zdominowane m.in. przez Fizykę Show, Bibliotekę Nocą, Bitwę nad Wartą i Pokaz mody; Centrum Mechatroniki - z Chemią Open Air, pokazem mappingu i imprezą Kreoteam; Budynek BL-u z Juwenaliami Naukowymi - Polibuda Gaming Zone oraz Budynek przy ul. Polanki z imprezami z dziedziny telekomunikacji. Oprócz tego oczywiście liczne imprezy w halach i wieżowcach. W imprezie wzięło udział ponad 200 naukowców. Dzięki temu było na co popatrzeć, a sądząc z komentarzy odbiorców mamy bardzo liczne grono prawdziwych entuzjastów imprezy.

POLITECHNIKA JAKAŚ INNA ;-)

Takie komentarze słyszeliśmy z ust naszych gości. Mówili o tym zarówno studenci, jak i potencjalni kandydaci na studia i ich rodzice. Politechnika pokazuje tej nocy swoje zupełnie inne oblicze. Dominuje naprawdę pozytywny klimat. Odbiorcy podkreślają możliwość nauki w naprawdę radosnej i twórczej atmosferze.

Wystarczyło przejść się po terenie uczelni, zajrzeć do laboratoriów, porozmawiać z naukowcami - żeby zrozumieć jaki potencjał tkwi w Polibudzie. Noc Naukowców to prawdziwe święto nauki i naukowców.

CZEGO CHCĄ MŁODZI NAUKOWCY

Świecących pałeczek? Tak się może czasami wydawać sądząc z tłumnego udziału w konkursach, w których otrzymać można było ten kultowy już gadżet. Z rozmów z odbiorcami, komentarzy na Facebooku oraz z wyników ankiet wynika, że młodzi ludzie przychodzący na PP naprawdę chcą się czegoś nauczyć. Podkreślają często, że w tej imprezie cenią przede wszystkim możliwość uzyskania wiedzy od prawdziwych fachowców, cieszy ich także klimat uczelni naukowej, a jednocześnie swobodny, no i oczywiście w przyszłości wszyscy chcą zostać naukowcami.

JS

NOC NAUKOWCÓW - DLA PRZYPOMNIENIA...

CO TO JEST

Noc Naukowców to europejska impreza odbywająca się tego samego dnia w całej Europie. Tej nocy naukowcy europejskich miast odchodzą od swoich poważnych projektów, by bawić się z publicznością i stworzyć obraz naukowca nowej ery. Stają się aktorami, showmanami, przewodnikami po laboratoriach. Uczestnicy natomiast mogą wcielić się w rolę naukowców i przeprowadzać naukowe eksperymenty.

CEL

Nadrzędnym celem imprezy jest zmiana wizerunku naukowca i zachęcenie młodzieży do podejmowania kariery naukowej, a także zbliżenie naukowców i społeczeństwa, stworzenie okazji do spotkania, poznania się i wspólnych działań, a wszystko to w atmosferze zabawy.

KIEDY POWSTAŁA

„Researchers' Night” powstała w 2005 roku z inicjatywy Komisji Europejskiej. Odbywa się raz do roku w krajach Unii Europejskiej. Noc Naukowców to impreza organizowana w Europie po raz ósmy, a w Poznaniu po raz szósty.

GDZIE SIĘ ODBYWA

W tym roku odbyła się w 300-u europejskich miastach (32-óch państwach). A nasza Wielkopolska Noc Naukowców odbyła się na Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Adama Mickiewicza, Uniwersytecie Przyrodniczym, w Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym.

ODBIORCY

Zapraszamy zarówno całe rodziny, jak i grupy szkolne, to impreza bez ograniczeń wiekowych. Z roku na rok zainteresowanie imprezą wzrasta, w 2012 r. poznańskie uczelnie odwiedziło ponad 50 tysięcy osób (z tego prawie 30 tysięcy odwiedziło Politechnikę Poznańską).

MOCNE STRONY NOCY NAUKOWCÓW

- coroczne rekordy Unii Europejskiej jeśli chodzi o ilość odwiedzających
- w 2010 r. najlepiej oceniony projekt w Polsce (na ponad 100 startujących w konkursie)
- nagroda miesięcznika Focus - „Soczewki Focusa 2011” w kategorii Inicjatywa
- audyt imprezy z Komisji Europejskiej w 2011 r. podkreślił wysoką jakość organizacji imprezy oraz ciekawy program

PODZIĘKOWANIA

Dział Informacji i Promocji - organizator Nocy Naukowców serdecznie dziękuje
NAUKOWCOM - za doskonałe wcielenie się w rolę showmanów przy jednoczesnym zachowaniu świetnej organizacji i naukowej precyzji
PRACOWNIKOM ADMINISTRACYJNYM I TECHNICZNYM - za ponadnormatywne zaangażowanie, dyspozycyjność i twórcze pomysły
STUDENTOM - bo dzięki zaangażowaniu wolontariuszy zyskała zarówno organizacja, jak i klimat imprezy

Noc Naukowców w Bibliotece PP - tego jeszcze nie było!

Program przygotowany przez Bibliotekę PP na tegoroczną Noc Naukowców opierał się na hasle, które zresztą towarzyszyło jednemu z warsztatów - „Słowa ulatują pismo pozostaje”. I tak też się stało. Ślad pozostawiony przez uczestników był napisany, narysowany, naszkicowany.

Uczestnicy warsztatów mogli spróbować pisanego piórem wg szablonu i kaligrafowania stalówką, siedząc w starej ławce szkolnej, gdzie w szklanym kałamarzu czernił się atrament. Ci, którzy swej pracy chcieli nadać większej powagi, mogli skorzystać z pieczęci i kolorowego laku, a w ten sposób poczuć się przez chwilę jak w czasach królów. Nie zabrakło chętnych do wypróbowania bambusowych pędzelków i malowania chińskich znaków. Hitem okazała się stara maszyna do pisania, stojąca sobie nieśmiało na stoliku. Przyciągała tłumy najmłodszych, zdumionych faktem, że zamiast klawisza „delete” należy użyć białej bibułki. I tak parter Wypożyczalni zamienił się w salę skrybów.

Atrakcją Nocy był wykład Leszka Kuźmińskiego, eksperta Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, pt. „Pismo prawdę

Po raz pierwszy w tym roku Biblioteka otworzyła swoje podwoje dla żądnych wiedzy i dobrej zabawy Poznaniaków, Czytelników, Sympatyków Nocy Naukowców słowem - DLA KAŻDEGO.

Ci powie. Kryminalistyczne badania pisma ręcznego i podpisów”. Kto do tej pory miał ochotę na małe fałszerstwo, na podrobienie podpisu, chyba natychmiast się rozmyślił.

Czytelnia na piętrze również zapraszała na ciekawe imprezy. Setki dzieci i dorosłych chętnie kredką i pędzlem opowiedziały o świecie swych ulubionych bohaterów książkowych. Był i Kubuś Puchatek,

i Buka, i Czerwony Kapturek. Najpiękniejsze i najciekawsze prace były nagradzane książkami ufundowanymi przez sponsora - Naszą Księgarnię, jednakże każdy kto choć trochę poczuł w sobie ducha artysty i chwycił za ołówek, dostawał dyplom i upominek. Dla zapaleńców Linuxa i „pingwinów” sala Informatorium przekształciła się w istny świat gier, filmów i programików. To ekscytujące buszowanie w świecie Linuxa dodatkowo osadza-

ły krówki przekazane przez firmę Arfido, która zamontowała na terenie Biblioteki takie udogodnienie dla studentów jak *self-check* i utrudnienia dla zapominalskich jak bramki alarmowe.

Wszystkim na piętrze pobyt umilał oryginalny, oskarowy (!) film prezentowany na bibliotecznym monitorze „*The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore*”. O zgodę na wyświetlenie tego filmu poprosiliśmy samego autora. Jakie było nasze zdumienie, kiedy odpowiedź przyszła prawie natychmiast, i na dodatek pozytywna! Okazuje się, że dla chcącego nic trudnego, a filmik cudowny, jeśli ktoś nie miał okazji obejrzeć to znajdzie go bez problemu w internecie.

Tegoroczną Noc Naukowców w Poznaniu odwiedziło ponad 50 tysięcy osób!

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY WSZYSTKIM ODBIORCOM ZA WSPÓLNĄ NAUKĘ I ZABAWĘ W FANTASTYCZNEJ ATMOSFERZE

Szczególne słowa uznania należą się:

SPONSOROM NOCY NAUKOWCÓW

- ▶ INEA S.A.
- ▶ PGNiG S.A. GAZOWNIA POZNAŃSKA
- ▶ AQUANET S.A.
- ▶ ENEA OPERATOR SP. Z O.O.
- ▶ WIELKOPOLSKI INSTYTUT JAKOŚCI SP. Z O.O.

PATRONOM MEDIALNYM I PARTNEROM

- ▶ GAZETA WYBORCZA
- ▶ DISCOVERY CHANNEL
- ▶ FOCUS
- ▶ AMS
- ▶ RADIO AFERA
- ▶ NASZA KSIĘGARNIA SP. Z O.O.
- ▶ TWÓJROBOT.PL „INVENTION-GROUP”
- ▶ PHILIPS

DZIĘKI WAM BYŁO JAŚNIEJ ;-)
Organizatorzy Wielkopolskiej Nocy Naukowców

www.nocnaukowcow.pl

Wśród ogólnej radości i śmiechu nikt nie zauważył przemykającego pomiędzy regałami Mola Książkowego, w trochę bardziej nowoczesnej i technicznej postaci. Mól zostawił dla dzieci zwiedzających bibliotekę zadania pochowane w najgłębszych zakamarkach półek i regałów. Okazało się, że koperty kryły w sobie pytania z literatury dziecięcej i to wcale niełatwe. Mali poszukiwacze bez trudu jednak poradzi sobie z wyzwaniem, pokazując jednocześnie, że młode pokolenie czyta książki i ma sporą wiedzę, co

z kolei raduje nasze bibliotekarskie serca. Zwiedzanie biblioteki kończyło się w magazynie, w którym największą niespodzianką był ów wcześniej wspomniany Mól Książkowy. Wprawiając niektórych w osłupienie, innych w zachwyt, a jeszcze u innych powodując ogromną wesołość, rozdawał nagrody, balony, dyplomy i chętnie pozował do zdjęć. Bo jak tu nie zrobić sobie zdjęcia z Molem.

Noc Naukowców to jedna taka noc w całym roku. To wydarzenie niesamowi-

te, niezapomniane, przyciągające tysiące ludzi, ciekawych wiedzy i nauki. To impreza, która za każdym razem zadziwia, zachwyca i zdumiewa różnorodnością warsztatów, pokazów i wykładów. Debiut Biblioteki w tegorocznej Nocy Naukowców okazał się sukcesem. Przyniósł wiele radości uczestnikom, a nam pracownikom ogromną satysfakcję. No i cóż... szykujemy się na przyszły rok.

Karolina Popławska
Biblioteka Główna

NOC NAUKOWCÓW: POLIBUDA GAMING ZONE

W szachy z Lordem Vaderem

Przed organizatorami Polibuda Gaming Zone podczas Nocy Naukowców postawiono paradoksalnie bardzo trudne zadanie. Żeby zainteresować i przyciągnąć młodzież oraz studentów tak naprawdę wystarczy dziś zaprezentować kilka najnowszych produkcji na konsole i tablety. Zarówno miejsce eventu, wyższa uczelnia, jak status unijnego projektu, zobligowały zespół tworzący Juwenalia Naukowe do przyjrzenia się grom z popularno-naukowej, przyjaznej perspektywy.

W jednym miejscu miłośnicy gier znaleźli dokładnie to, czego szukali! Fani planszówek mogli pograć w warcaby, szachy, ale też poznać zasady tryktraka albo talbucka. Był najnowszy *Star Wars Kinect*, ale ogromnym zainteresowaniem, zarówno studentów, jak i ich rodziców cieszył się historyczny przegląd gier - od słynnego PONG'a, który w tym roku obchodzi swo-

je 45 lecie, po projekty z lat 90-tych, już na komputerze PC (Wolfenstein, Duke, Quake). Zmagania i reakcje graczy obserwowali i komentowali ludolodzy.

Dr Emanuel Kulczycki, koordynator portalu www.naukaipostep.pl podkreśla, że celem przedsięwzięcia było pokazanie, z naukowej perspektywy, jak naprawdę jest z grami, jak wpływają

na człowieka, jak można je wykorzystać w rozwoju kariery zawodowej, w życiu rodzinnym. O zagrożeniach, ale przede wszystkim korzyściach, wynikających z gamingu podczas kilku wykładów zorganizowanych w dwóch salach mówili naukowcy, badający gry z wielu perspektyw, zarówno w ujęciu technicznym, jak i humanistycznym.

Okazuje się, że gry to nie tylko bezproduktywna rozrywka, ale mogą być także bardzo pożyteczne. Amerykańskie medyczne czasopismo „*Archives of Surgery*” przeprowadziło badania na grupie chirurgów z Nowego Jorku. Doświadczenie pokazało, że lekarze, którzy w którymś momencie swojego życia grali przez przynajmniej 3 godziny tygodniowo w gry komputerowe, mają znacznie lepsze rezultaty, popełniają mniej błędów, a zabiegi wykonują o przeszło jedną czwartą szybciej. Konkluzja jest taka, że „umiejętności w grach wideo przekładają się na wyższe wyniki w testach umiejętności chirurgicznych”. Według twórców raportu gry wideo zwiększają zdolności motoryczne, koordynację ruchów, kon-

centrację. My przestrzegamy jednak, że samo intensywne granie nikomu nie pomoże z zdaniem egzaminów na studia medyczne!

Podczas Polibuda Gaming Zone, eventu odbywającego się na terenie Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, ludolodzy opowiedzieli o korzyściach z grania, natomiast inżynierowie w ramach warsztatów Game Maker uczyli podstaw programowania, a także przedstawili najnowsze trendy w rozwoju gier na telefony komórkowe i konsole.

Nie codziennie możemy w jednym miejscu oglądać to, co najlepsze jest w grach interaktywnych. Już dziś w sieci rywalizujemy z naszymi znajomymi na całym

świecie, komputery śledzą nasze ruchy, przenosimy się w rzeczywistość wirtualną. Wraz z rosnącą mocą obliczeniową naszych telefonów i kieszonek komputery rośnie potencjał ich zastosowań, zwłaszcza na poziomie jakości

przenoszonych treści. Być jak pokazuje nowy projekt Microsoftu - Google Glass, przyszłością rozrywki będzie *augmented reality*. To na pewno jedna z technik, która może mieć największy wpływ na ogólny proces ewolucji technologicznej

mobilnych gier komputerowych. I właśnie podczas Polibuda Gaming Zone udało się nam przenieść w trójwymiarową rzeczywistość, a także połączyć tradycję gier planszowych z nowymi technologiami. W specjalnym namiocie pokazaliśmy gry strategiczne, a także kostkę *dice plus*, gdzie realny rzut sześcianem automatycznie odnotowywany jest w grze zainstalowanej na tablecie albo smartfonie.

Specjalne oświetlenie i kolorowy mapping w patio Wydziału Budownictwa przenosił gości imprezy odbywającej się w ramach Nocy Naukowców w kosmiczny wymiar. Ogromną atrakcją okazali się goście - pasjonaci gier i filmowej sagi Georga Lucasa - „501 Legion Star Wars”, skupiający posiadaczy profesjonalnych kostiumów z „Gwiezdnych Wojen” z całego świata. W oderwaniu od wykładów, gier można było oglądać pojedynki na miecze świetlne pomiędzy żołnierzami stojącymi po Jasnej Stronie Mocy z popierającymi Imperium Galaktyczne. Dla odwiedzających PGZ obo-

wiązkowym punktem programu było zdjęcie z Lordem Vaderem.

Polibuda Gaming Zone był podsumowaniem prawie trzyletniego unijnego

projektu Nauka i Postęp. Wierzymy, że połączenie gier i rzetelnej wiedzy naukowej pozwoliło nam w przystępny sposób przybliżyć studentom i młodzieży, to co w nauce jest intrygujące, co powoduje,

że świat staje się ciekawszy i lepszy. Polibuda Gaming Zone przygotował zespół w składzie: Jolanta Szajbe, Lidia Leszczyńska, Marek Goliński, Tomasz Dworek.

TD

NOC NAUKOWCÓW 2012

MŁODY GENIUSZ

w „Konkursie o telefon”

Konkursem, który wśród wielu innych propozycji i pokazów na Wydziale Elektroniki i Telekomunikacji przyciągnął uwagę w czasie Nocy Naukowców 2012, 28 września 2012 r., był „Konkurs o telefon”, mający charakter opracowanego przez pracowników Wydziału testu komputerowego. Pozwalał on na sprawdzenie własnej wiedzy uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z zakresu matematyki, fizyki, informatyki i elektroniki. W czasie całej Nocy Naukowców w konkursie wzięło udział ponad 80 uczniów. Nagrodę główną - telefon Samsung Galaxy Mini II - otrzymał Hubert Sokoliński z XIV Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu. Przyznano również nagrody drugą i trzecią. Jednak prawdziwym odkryciem „Konkursu o telefon” był jego najmłodszy, genialny uczestnik, któremu przyznano nagrodę specjalną - telefon Samsung Galaxy Mini II. Był nim 11-letni Szymon Matuszczak ze Szkoły Podstawowej „Eureka” w Poznaniu. Zdobył on zdecydowanie najwyższą liczbę punktów spośród wszystkich osób biorących udział w konkursie, mimo że jako uczeń szkoły podstawowej występował poza konkurencją. W trakcie rozmowy z laureatem okazało się, że dysponuje on nie tylko szeroką wiedzą z matematyki, fizyki i informatyki, nie-współmierną do jego młodego wieku, ale jest on również zaawansowanym hobbystą w dziedzinie programowania smartfonów. Laureatowi nagrody spe-

Laureaci „Konkursu o telefon”: Stanisław Taraszkiewicz (II nagroda), Szymon Matuszczak (nagroda specjalna), Hubert Sokoliński (I nagroda), a także dziekan Wydziału Elektroniki i Telekomunikacji, prof. dr hab. inż. Krzysztof Wesolowski i członkowie jury: mgr inż. Marcin Parzy i dr inż. Michał Sybis

cialnej jury konkursu zaproponowało więc zostanie najmłodszym słuchaczem wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych przedmiotu „Programowanie terminali mobilnych”, prowadzonego na II roku studiów magisterskich na kierunku Elektronika i Telekomunikacja na Wydziale

Elektroniki i Telekomunikacji. Szymon jest niezwykle pilnym i inteligentnym „studentem”, rozwiązującym zadania na ćwiczeniach laboratoryjnych szybciej niż wielu „prawdziwych” studentów.

Red.

PLAC ZABAW

DLA NAJMŁODSZYCH

w okresie jesienno-zimowym
zapraszamy dzieci
w wieku od 1 roku do 5 lat
do hali sportowej
Centrum Sportu
Politechniki Poznańskiej
na kampusie Warta
(przy DS.1)

od 17 listopada 2012 r.
do 30 marca 2013 r.
w każdą **SOBOTĘ**
w godz. **10:30-12:00**

Udział jest bezpłatny;

Dziecko przebywa w hali sportowej wraz z rodzicem/opiekunem;

Przed wejściem do hali dzieci i opiekunowie zmieniają obuwie;

Prosimy nie przyprowadzać dzieci z wyraźnymi oznakami infekcji (katar, kaszel).

ewentualne zapytania: katarzyna.wasielewska@put.poznan.pl

W Y J A Z D S Z K O L E N I O W O - I N T E G R A C Y J N Y

Bibliotekarzy BPP do Kudowy Zdroju i Pragi

W dniach 13-15 września 2012 r. grupa bibliotekarzy Biblioteki PP wzięła udział w kolejnym cyklicznym wyjeździe seminaryjno-integracyjnym. W ramach wyjazdu zwiedzono Dolnośląskie Centrum Informacji Naukowej i Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (DCINE www.bg.ue.wroc.pl/) oraz nową Narodową Bibliotekę Techniczną w Pradze (National Technical Library www.techlib.cz).

Celem wyjazdu była nie tylko integracja środowiska bibliotekarskiego ale przede wszystkim zapoznanie się z działalnością, funkcjonowaniem tych instytucji, ich organizacją pracy, usługami i ofertą skierowaną do czytelnika oraz nowymi rozwiązaniami technologiczno-informatycznymi. Inspiracją do zorganizowania tego typu wyjazdu była również chęć poznania no-

wego środowiska bibliotekarskiego, wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy bibliotekarzami, nie tylko na gruncie krajowym, ale i międzynarodowym.

Pierwszym punktem wycieczki było zwiedzanie DCINE Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Centrum to bardzo nowoczesny i przestronny gmach (z ogromną powierzchnią powy-

żej 8 tys. m.kw.) składający się z dwóch budynków połączonych ze sobą na poziomie parteru, zlokalizowanym wewnątrz kampusu uczelni. Jeden z nich (dwupiętrowy) obejmuje sale seminaryjno-konferencyjne na 190 miejsc oraz dydaktyczne (laboratoria komputerowe) a także Ośrodek Informacji Ekonomicznej z Czytelnią Europejską (Centrum Dokumentacji Europejskiej - CDE) oraz pracownię biblioteczny. CDE jest jednym z Centrów Dokumentacji Europejskiej (CDE) w Polsce, działającym z reguły przy uniwersytetach, ośrodkach badawczych i bibliotekach publicznych. Centrum to posiada kompleksową informację naukową i biznesową w postaci bogatych zbiorów na temat Unii Europejskiej, obejmujących szereg oficjalnych publikacji i aktów prawnych, które otrzymuje regularnie od instytucji europejskich, zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej. Kolejny czteropiętrowy budynek DCINE na wszystkich poziomach realizuje podstawowe usługi biblioteczne w ramach strefy wolnego dostępu zapewnia czytelnikom 200 tys. woluminów książek i czasopism uporządkowanych tematycznie, 300 miejsc pracy dla czytelników, 21 kabin pracy indywidualnej, 100 stanowisk komputerowych. Pozostałą część zajmują magazyny z dwiema windami towarowymi do przesyłania książek na piętra, pracownię digitalizacji i konserwacji zbiorów oraz inne pracownie służbowe. Przy głównym wejściu, w zewnętrznej ścianie budynku znajduje się automat do zwrotów (wrzutnia) umożliwiający zwrot książek przez 24 godz./dobę. Księgozbiór jest zabezpieczony i uporządkowany za pomocą systemu RFID.

Budynek jako „Biblioteka bez barier” posiada udogodnienia architektoniczne

dla osób niepełnosprawnych (poprzez dostosowanie podjazdów, wind, miejsc parkingowych) i pozwala na ich swobodne poruszanie się. Ponadto biblioteka oferuje specjalne usługi i sprzęt dla tych użytkowników w postaci: info-kiosków, wydruków oznaczonych alfabetem Braille'a, specjalnej klawiatury oznaczonej alfabetem Braille'a, monitorów brajlowskich, syntezatorów mowy, lup elektronicznych itp.) aby nauka i poszukiwanie literatury dla tych osób, było łatwiejsze i przyjemniejsze. Interesujące są również rozwiązania dotyczące pomieszczeń socjalnych dla pracowników DCINE, takie jak pokój relaksacyjny dla kobiet ciężarnych, duże zaplecza sanitarne oraz kącik dla czytelników przychodzących z dziećmi. Zwiedzanie DCINE przez bibliotekarzy zostało „podsumowane” wspólnym zdjęciem i smacznym obiadem. Po obiedzie udano się do Kudowy Zdroju, gdzie odbyło się wewnętrzne podsumowanie seminarium. Następnego dnia wczesnym rankiem wyruszyli do Pragi. Zwiedzanie rozpoczęło od Narodowej Biblioteki Technicznej. Wicedyrektor dr Jan Bayer w prezentacji multimedialnej przedstawił historię biblioteki, etapy jej projektowania i tworzenia oraz bieżącą strukturą i działalność biblioteki. Ponadto zaprezentował w ramach wycieczki nowoczesne oryginalne wnętrza energooszczędnego budynku, które kryje w sobie wiele najnowocześniejszych technologicznych i przestrzennych rozwiązań. Budynek został zaprojektowany z myślą o czytelniku XXI wieku, którego oczekiwania dotyczą elektronicznych zdalnych usług, korzystania z księgozbioru w przeważającej części w wersji elektronicznej, ale również spotkań na gruncie kulturalnym i towarzyskim (Zdjęcie Narodowa Biblioteka Techniczna w Pradze, fot. A. Jaroniewska). Sześciopiętrowy budynek zajmuje powierzchnię ponad 6 tys m kw. i składa się z 3 części podziemnych i 6 naziemnych kondygnacji, gdzie znajdują się pomieszczenia biblioteczne i administracyjne, czytelnie, sala konferencyjna oraz kawiarnia. Czytelnie zlokalizowane są na obwodzie budynku, przy przeszklonych ścianach, tak aby zmniejszyć zużycie sztucznego światła. Część środkowa, atrialna budynek przeznaczona jest na relaks i wypocinek dla czytelników. Innym miejscem

Projekty graficzne, fot. A. Jaroniewska

zaprojektowanym na relaks jest taras umieszczony na dachu budynku. Interesującym elementem wystroju wnętrza biblioteki są projekty graficzne znanego artysty Dan Perjovschi'a. Mają one symbolizować wnętrza podręcznika, skryptu akademickiego, a tym samym otwartość i przyjazność wnętrza biblioteki dla czytelników akademickich. Równie interesującym, „ocieplającym wnętrze” rozwiązaniem jest kolorowa tęczą w stylu op-art, która znajduje się na posadzce wszystkich kondygnacji. Połączenie takiej kolorystyki ma podobną symbolikę otwartości, uczucia relaksu, swobody. O otwartości i przystępności budynku dla wszystkich studentów kampusu, świadczy również ilość wejść do gmachu - cztery, po jednym na każdej elewacji, tak by do biblioteki można było łatwo dostać się z każdej strony kampusu.

Po zwiedzaniu Narodowej Biblioteki Technicznej bibliotekarze wybrali się na spacer po Pradze z praskim przewodnikiem, aby zwiedzić najbardziej urocze i popularne miejsca tego miasta. Udając się na Hradczany - do siedziby wład-

ców Czech, mogli obejrzeć piękną panoramę miasta. Następnie podziwiali Katedrę św. Wita (miejsce koronacji królów i najwyższy kościół w Czechach, Bazylikę św. Jerzego (najpiękniejszy romański kościół w Pradze), Złotą Uliczkę (krótką uliczkę zabudowaną maleńkimi XVI wiecznymi dodatkami w pastelowych kolorach, którą zamieszkiwali sławni artyści i pisarze), Kościół św. Mikołaja przy placu Malostranskim z XVIII w., Most Karola (średniowieczny most na Wełławie, słynący z barokowych rzeźb zdobiących konstrukcję mostu

na całej długości), Stare Miasto (a w nim piękny Rynek Staromieski, słynący z XV wiecznego zegara astronomicznego zwanego Orloj) oraz Nowe Miasto z popularnym Placem Wacława.

Sądzę (jako uczestnik tego spotkania), że wyjazdy seminaryjno-integracyjne pracowników są bardzo owocne z wielu punktów widzenia: zarówno kulturalnego, społecznego, jak i zawodowego. Pozwalają na miłe, choć intensywne spędzenie czasu, które z pewnością zaowocowało na gruncie koleżeńskim i towarzyskim, a w przyszłości z pewnością zaowocuje w obszarze zawodowym, mając na uwadze, że czerpanie wzorców ze sprawdzonych praktyk innych wspiera strategię planowania i organizacji.

Oprac.
dr inż. Beata Korzystka

26 - 29 CZERWCA 2012, PULA, CROATIA

XXII Symposium **Electromagnetic Phenomena in Nonlinear Circuits**

W dniach 26-29 czerwca 2012 r., w chorwackiej Puli miało miejsce XXII Międzynarodowe Sympozjum „Electromagnetic Phenomena in Nonlinear Circuits” (Zjawiska Elektromagnetyczne w Obwodach Nieliniowych).

Konferencja odbyła się pod patronatem Komitetu Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, Komisji Nauk Elektrycznych Polskiej Akademii Nauk Oddział Poznań. Sympozjum zorganizowali *Faculty of Engineering* (Rijeka, Chorwacja), PTETiS - Oddział w Poznaniu oraz Politechnika Poznańska - Wydział Elektryczny.

Celem Sympozjów EPNC jest umożliwienie wymiany doświadczeń i prezentacji najnowszych osiągnięć w zakresie badania i wykorzystywania zjawisk elektromagnetycznych w układach ze środowiskami i elementami nieliniowymi. Podczas Sympozjum zaprezentowano wyniki prac naukowych dotyczących analizy i syntezy nieliniowych obwodów magnetycznych z elementami ferromagnetycznymi oraz obwodów z elementami półprzewodnikowymi.

Merytoryczny nadzór nad konferencją sprawował Międzynarodowy Komitet Naukowy, w którego skład wchodziły 22 osoby z następujących uczelni: *Helsinki University of Technology, University of Zagreb, Katholieke Universiteit Leuven, University of West Bohemia in Pilsen, University of Maribor, University of Liège, Université Libre de Bruxelles, RWTH Aachen University, National Technical University of Athens, TU Dortmund*

Prof. Livio Šušnjić – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego EPNC 2012

Prof. Andrzej Demenko – przewodniczący Komitetu Naukowego EPNC

Przewodniczący sesji nr 2 prof. M. Zagirnyak oraz prof. L. Nowak

University, University of São Paulo, Université of Aix-Marseille III, University of Lille, University of Southampton, Mykhailo Ostrohradskyi National University, ośrodka badawczego *United Technologies Research Center* oraz polskich wyższych uczelni technicznych: Politechniki Łódzkiej, Poznańskiej oraz Warszawskiej. Komitetowi Naukowemu przewodniczy prof. Andrzej Demenko. Honorowym Przewodniczącym Komitetu jest prof. Mirosław Dąbrowski, który zainicjował w 1972 roku I Sympozjum „Zjawiska Elektromagnetyczne w Obwodach Nieliniowych”. Funkcję Sekretarza Komitetu Naukowego pełnił dr Wojciech Pietrowski. Komitetem Organizacyjnym XXII Sympozjum EPNC kierował z wielkim zaangażowaniem prof. Livio Šušnjić, *Faculty of Engineering, University of Rijeka*.

XXII Symposium EPNC zostało wzbogacone o nową tematykę: „*Nonlinear Electromagnetic Problems in Medicine*”. Została ona podzielona na następujące grupy tematyczne: „*Electromagnetic devices in medicine*”, „*Inverse electromagnetic problems in medicine and human tissue modelling for electromagnetic simulation*”, „*Electromagnetic fields in diagnostics and therapy*”. Podczas konferencji wygłoszono osiem referatów poświęconych nowej tematyce, np. Aleksander Sieroń „*ELECTROMAGNETIC FIELDS IN MEDICINE - STATE OF ART*”. Przewodniczącymi sesji, w której wygłoszono artykuły byli: prof. Kay Hameyer oraz prof. Aleksander Sieroń.

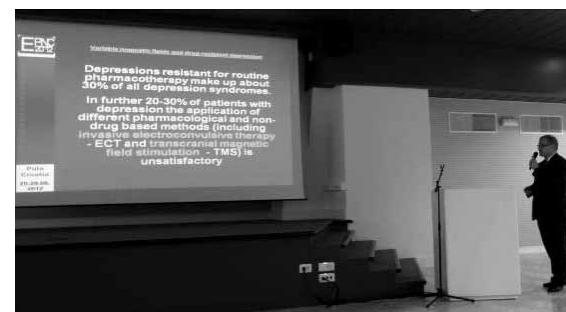
Otwarcie konferencji odbyło się na terenie Hotel Park Plaza Histria. Pierwszy wystąpił prof. Andrzej Demenko, przewodniczący Komitetu Naukowego EPNC, następnie głos zabrał prof. Livio Šušnjić

Przewodniczący sesji nr 4 prof. A. Sieroń oraz prof. K. Hameyer

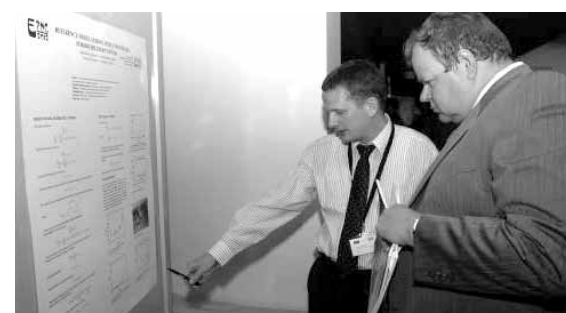
jić - przewodniczący Komitetu Organizacyjnego EPNC 2012. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. dr Siniša Volarević, na temat „*Ribosomal proteins and p53 regulation*” z *University of Rijeka, School of Medicine*. Tematyka wystąpienia dotyczyła medycyny molekularnej oraz biotechnologii.

Obrady Sympozjum odbyły się w salach konferencyjnych Hotel Park Plaza Histria. Z nadesłanych 82 referatów, po recenzjach, przyjęto do druku 79. Artykuły były recenzowane przez

Referat wygłasza prof. Grzegorz Cieślak

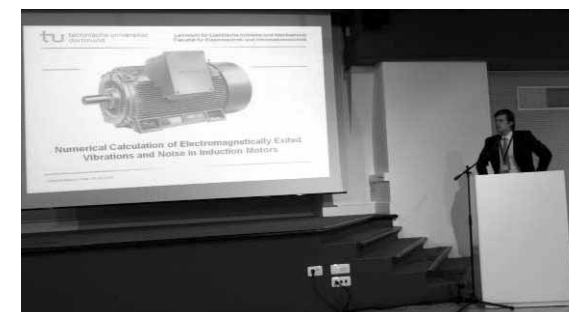
35-osobowy międzynarodowy zespół recenzentów. Wydano starannie przygotowane materiały konferencyjne w formie drukowanej (Wydaw.: PTETiS ISBN 978-83-921340-9-1 oraz *University of Rijeka* ISBN 978-953-6326-74-7), do których dołączono płytę CD. W Sympozjum uczestniczyło blisko 100 osób reprezentujących 30 ośrodków naukowych. Autorzy referatów

Dyskusja podczas sesji plakatowej

pochodzili z Australii, Austrii, Belgii, Chorwacji, Czech, Francji, Japonii, Kanady, Niemiec, Polski, Słowacji, Słowenii, Ukrainy, USA oraz Wielkiej Brytanii.

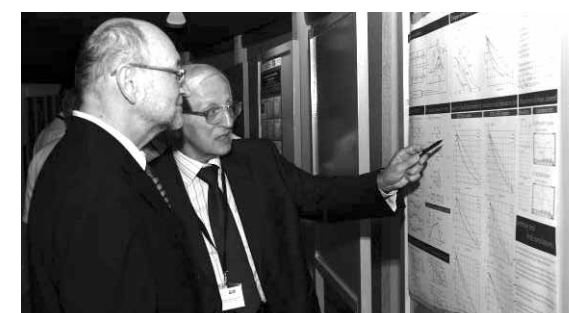
Podczas obrad wygłoszono 53 referaty, natomiast 26 artykułów zostało zaprezentowanych podczas sesji plakatowej. Moderatorami kolejnych sesji oralnych byli: prof. Livio Šušnjić, prof. Sławomir Wiak, prof. Lech Nowak, prof. Mykhailo Zagirnyak, prof. Kay Hameyer, prof. Aleksander Sieroń, prof. Drago Dolinar, prof. Krzysztof Kluszczyński, prof. Marian Łuka-

Referat wygłasza dr Hendrik Steins

nyszyn, prof. Francis Piriou, prof. Zbigniew Lisik, prof. Gorazd Štumberger, prof. Stefan Kulig, prof. Tadeusz Sobczyk, prof. Ivo Doležel, prof. Jan K. Sykulski. Natomiast obradom sesji plakatowej przewodniczyli: prof. Damijan Miljavec, prof. Barbara Ślusarek, dr Stefan Brock oraz prof. Pavel Záskalický.

Komitet Naukowy, na wniosek trzysobowego jury w składzie: prof. I. Doležel, prof. K. Hameyer oraz prof. K. Kluszczyński, nagrodziło następujących młodych naukowców: Petera Offer-

Dyskusja podczas sesji plakatowej

mana za artykuł „*NON-LINEAR STOCHASTIC VARIATIONS IN A MAGNET EVALUATED WITH MONTE-CARLO SIMULATION AND A POLYNOMIAL CHAOS META-MODEL*” oraz Michała Lewandowskiego „*FREQUENCY SPECTRUM ESTIMATION OF NONLINEAR LOAD CURRENT USING PRONY'S METHOD AND COHERENT RESAMPLING*”. Nagrody wręczył prof. J. K. Sykulski z *University of Southampton*.

Znaczna część autorów przedłożyła rozszerzoną wersję artykułu prezentowanego podczas obrad. Każdy artykuł będzie oceniany przez dwóch recenzentów. Najwyżej ocenione prace zostaną opublikowane w pierwszym półroczu 2013 roku w *COMPEL'u* oraz *Archives of Electrical Engineering* (Archiwum Elektrotechniki).

Informacje na temat konferencji EPNC 2012 można znaleźć na stronie www.ptetis.put.poznan.pl/XXIIepnc

Kolejna konferencja —XXIII EPNC 2014, odbędzie się w Pilźnie (Czechy). Gospodarzem konferencji będzie prof. Ivo Doležel z *University of West Bohemia*.

dr inż. Wojciech Pietrowski,
Sekretarz Komitetu Naukowego EPNC

Dyskusje kulturalne członków Komitetu Naukowego w przerwie między sesjami

Dyskusje kulturalne uczestników Sympozjum w przerwie między sesjami

Gratulacje od prof. J. Sykalskiego dla nagrodzonych młodych naukowców: P. Offermann oraz M. Lewandowski

Profesor Ivo Doležel przedstawia miejsce kolejnego Sympozjum EPNC 2014, Pilzno, Czechy

Uczestnicy konferencji EPNC 2012 po zwiedzeniu Brijuni National Park

BEST PAPER AWARD

NA KONFERENCJI
KES 2012

W bieżącym roku odbyła się w San Sebastian, w Hiszpani, kolejna konferencja KES (*International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information and Engineering Systems*). Była to już 16 edycja tej corocznej konferencji, która poświęcona jest problematyce inżynierii wiedzy w systemach informatycznych. Brało w niej udział ponad 220 naukowców ze wszystkich kontynentów: z Europy - 120, z Azji - 70 (w tym głównie z Japonii - ok. 60 osób), z obydwu Ameryk - 20, z Australii - 10 i z Afryki - 5.

Do tradycji KES należy przyznawanie

czterech nagród: *Best Paper Award*, *Best Student Paper Award*, *Best Poster Award* oraz *Invited Session Award*. Zgodnie z regulaminem, pierwsza i najważniejsza z tych nagród przyznawana jest „pracy, która wniosła najbardziej znaczący wkład w tematykę konferencji”, a komisja oceniająca bierze ponadto pod uwagę: jakość prowadzonych badań naukowych i prezentowanych wyników; jasno określone znaczenie praktyczne; jakość i poprawność językową wersji pisemnej pracy; istotność konkluzji. To prestiżowe wyróżnienie przyznano w tym roku Tadeuszowi Pankowskiemu, profesorowi Poli-

techniki Poznańskiej z Instytutu Automatyki i Inżynierii Informatycznej za pracę pt. „*Using OWL ontology for reasoning about schema mappings in data exchange systems*” (Stosowanie ontologii OWL we wnioskowaniu o odwzorowaniach między schematami w systemach wymiany danych).

Nagrodzona praca prezentowała wyniki oraz proponowała nowe rozwiązania w zakresie tzw. „semantycznej integracji i wymiany danych”. Prace w tym obszarze prowadzone są w IAiIl od kilku lat, w tym w ramach dwóch projek-

wania zapytań kierowanych do wybranej bazy danych, a następnie przekazywanych między powiązаныmi bazami danych w celu uzyskania kompletnej odpowiedzi. W ogólnym przypadku konieczne jest określenie odwzorowań między każdą parą baz danych. Liczba takich odwzorowań jest więc po pierwsze bardzo duża, po drugie - trudno jest utrzymać aktualność odwzorowań w przypadku ewolucji schematów, i po trzecie wreszcie - musimy mieć pewność, że odwzorowania są zgodne z semantyką danych (zachowują tę semantykę).

W omawianej pracy zaproponowano metodę odkrywania i weryfikacji odwzorowań poprzez translację schematów baz danych do ontologii (bazy wiedzy) wyrażonej w języku OWL (ang. *Web Ontology Language*). Dzięki temu podejściu schemat każdej bazy danych może być traktowany jako pewna lokalna baza wiedzy, a wszystkie tak rozumiane lokalne bazy wiedzy mogą być zanurzone

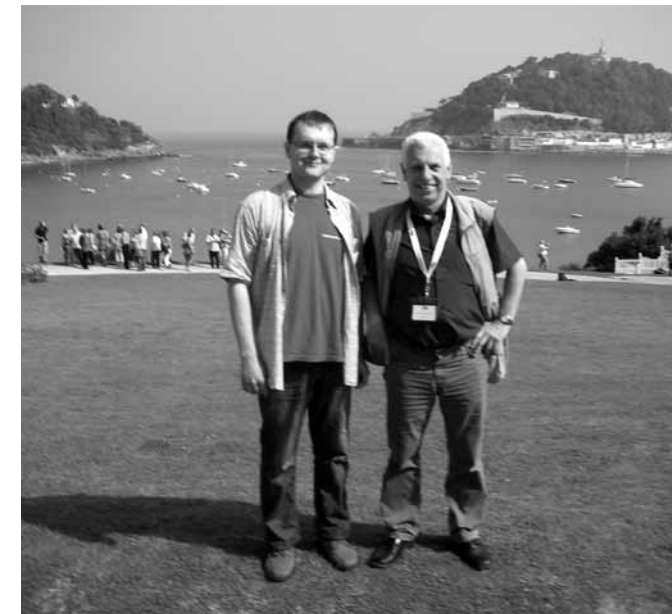
w globalnej bazie wiedzy. Wówczas odwzorowania między bazami danych interpretowane są jako twierdzenia mówiące o tym, że jakiś fragment jednej lokalnej bazy wiedzy logicznie implikuje fragment jakiejś innej lokalnej bazy wiedzy. Twierdzenie takie są następnie weryfikowane w globalnej bazie wiedzy. Badanie poprawności odwzorowań sprowadza się więc do problemu automatycznego dowodzenia twierdzeń (wnioskowania), a odkrywanie odwzorowań odbywa się poprzez iteracyjne formułowanie wszystkich możliwych twierdzeń wspomnianego rodzaju i ich weryfikacji. Poszukiwanym odwzorowaniem jest wówczas „maksymalne” twierdzenie, tj. taka implikacja

między lokalnymi bazami wiedzy, która dotyczy największych ich podzbiorów. Z teoretycznego punktu widzenia jest to wykonalne, gdyż formalną podstawę OWL stanowi logika deskrypcyjna, będąca rozstrzygalnym podzbiorem logiki pierwszego rzędu. W nagrodzonej pracy omawiane są zasady translacji baz danych do baz wiedzy, aksjomaty dotyczące reprezentacji schematów, wymagania dotyczące właściwości „dobrych” odwzorowań i reguły wnioskowania.

Konferencja odbywała się w uroczym pałacyku *Miramar Palace* zbudowanym w drugiej połowie XIX wieku dla królowej Hiszpanii Marii Krystyny, jako jej letnia rezydencja. Pałac położony jest na wysokim brzegu, a z jego tarasów i dziedzińca roztacza się wspaniały widok na zatokę *La Concha* (muszla), i na maleńką wyspę Świętej Klary, która symbolizuje perłę w tej muszli. W oddali na wzgórzu górującym nad miastem wznosi się figura Chrystusa, a w centrum starego mia-

tów badawczych finansowanych przez MNIŚW oraz NCB. Najogólniej rzecz biorąc, celem tych badań jest opracowanie teorii i praktycznych rozwiązań w zakresie zachowania (nienaruszalności) semantyki danych w procesach integracji i wymiany danych. Dane automatycznie wymieniane pomiędzy partnerami (ludźmi, programami komputerowymi czy urządzeniami teleinformatycznymi) powinny zachować swoją semantykę opisaną w schemacie ich źródłowej bazy danych. Kluczowym problemem jest wówczas określenie odwzorowań między schematami baz danych uczestniczących w systemie wymiany i integracji danych. Odwzorowania są wykorzystywane podczas transformacji danych, ale także podczas reformu-

sta można podziwiać piękną barokową bazylikę Matki Bożej z Chóru, na portalu której widnieje figura męczennika przeżytego strzałami - świętego Sebastiana, patrona miasta. Warto też wspomnieć, że San Sebastian (w języku baskijskim *Donostia*) został wybrany, wraz z Wrocławiem, na Europejską Stolicę Kultury na rok 2016.

PT

Newsletter

Nr 08/2012 LISTOPAD 2012 r.

Punktu Kontaktowego
7. Programu Ramowego UE
Politechniki Poznańskiej

AKTUALNOŚCI

Ostatnia możliwość aplikowania w 7. Programie Ramowym

Komisja Europejska ogłosiła w lipcu ostatnią rundę konkursów. Na następne możliwości składania wniosków będziemy musieli poczekać aż do końca 2013 r., czyli aż do Horyzontu 2020, następcy 7. PR. Warto zatem skorzystać z aktualnej oferty. Szczegóły otwartych konkursów znajdują Państwo m.in. na stronach biuletynu „GRANTY EUROPEJSKIE”

Komisja Europejska przedstawia nową strategię rozwoju współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań i innowacji

W Komunikacie zatytułowanym „*Enhancing and focusing EU international cooperation in research and innovation: a strategic approach*”, skierowanym do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Komisja Europejska przedstawiła nową strategię rozwoju współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań i innowacji. W strategii proponuje się dalsze skoncentrowanie współpracy na strategicznych priorytetach UE, przy jednoczesnym zachowaniu tradycyjnej otwartości na udział państw trzecich w unijnych badaniach naukowych. Chodzi o skuteczne reagowanie na globalne wyzwania, ale również zwiększenie atrakcyjności Europy jako miejsca badań naukowych i innowacji, a także podniesienie konkurencyjności przemysłu.

Pełna treść Komunikatu, dostępna jest na stronie: <http://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?lg=en&pg=strategy>

ICT: Możliwość dołączenia się do już trwających projektów

Już po raz kolejny pojawia się możliwość dołączania się do trwających projektów obszaru ICT. Jest ona zawarta w programie pracy w działaniu: „*Objective ICT-2013.11.4: Supplements to Strengthen Cooperation in ICT R&D in an Enlarged European Union*” call 10.

Konkurs ten został otwarty 10 lipca 2012 r. Dotyczy już trwających projektów, które kończą się po 30 czerwca 2014 r.

Warunkiem udziału jest wystąpienie koordynatora projektu z wnioskiem o dołączenie nowego partnera spoza krajów, które już są w konsorcjum i uzasadnienie jego obecności w konsorcjum.

Dofinansowanie max. do 1 mln €, lecz nie więcej niż 30% części budżetu projektu finansowanego przez UE.

Więcej szczegółów na stronie: http://cordis.europa.eu/fp7/ict/home_en.html

W celu ułatwienia Państwu znalezienia informacji o trwających projektach została opublikowana ich lista na stronie KPK <http://www.kpk.gov.pl/aktualnosci/shownews.html?id=10440>.

W zestawieniu znaleźć można dane dotyczące obszaru tematycznego, krótki abstrakt oraz informacje niezbędne do skontaktowania się z koordynatorem.

Zachęcamy do zapoznania się z tą listą i przypominamy, że termin zakończenia konkursu upływa 15 stycznia 2013 r.

Ruszył nabór na „ERC Synergy Grants” w ramach podprogramu IDEAS (7. PR)!

ERC SYNERGY GRANT jest jednym z czterech rodzajów grantów przyznawanych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych na realizację pionierskich badań, które mają prowadzić do przełomowych wyników i fundamentalnych odkryć.

W ramach tego grantu, zespoły złożone z 2-4 naukowców realizują projekty, które mogą trwać do 6 lat. Budżet jednego projektu może dochodzić do 15 mln €. W ramach bieżącego konkursu (SyG-2013) jest do wykorzystania 150 mln €. Wnioski przyjmowane są do 10 stycznia 2013 r.

Dokumentacja konkursowa: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/ideas?callIdentifier=ERC-2013-SyG>

Zostań ekspertem oceniającym

Pracownicy Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE przy PP pragną przypomnieć, iż w związku z otwartymi w lipcu konkursami w ramach 7. Programu Ramowego, Komisja Europejska potrzebuje ekspertów do oceny nadsyłanych wniosków.

Potrzebni są eksperci z różnych dziedzin - badacze jak i osoby z doświadczeniem przemysłowym.

Podczas uzupełniania formularza aplikacyjnego, proszę w szczególności uwzględnić związki z przemysłem, staże przemysłowe oraz zmaksymalizować

wyбір słów kluczowych, które znajdują się w Programach Pracy dołączonych do każdego ogłoszenia konkursowego.

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/experts;efp7_SESSION_ID=7DhnQ3nY6LT-CrwXWQWp9cpdMZfvnwvyYGz8dQvs-sTyFP56yjYWm2!-2107721874

KONFERENCJE, SZKOLENIA, WARSZTATY

Aktualny wykaz organizowanych spotkań można znaleźć na następujących stronach:
www.kpk.pl
www.rpk.ppnt.poznan.pl
www.fp7.pl

(Sporządzono na podstawie: Serwis Komisji Europejskiej, Serwis KPK, Serwis MNiSW, Serwis FNP)

Zespół Punktu Kontaktowego
7. PR UE
Dział Spraw Naukowych

INFORMACJA DZIAŁU SPRAW NAUKOWYCH

O AKTYWNOŚCI WYDZIAŁÓW W POZYSKIWANIU ŚRODKÓW NA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZĄ

W październiku 2012 złożono wnioski o finansowanie badań w następujących programach (wg Wydziałów):

Program	WA	WBiŚ	WBMiZ	WE	WEiT	WFT	WI	WIZ	WMRiT	WTCh	RAZEM
POMOST							1				1
START			2	1	1		4			5	13
VENTURES										1	1
JUVENTUS PLUS						1	1		1	4	7
WRPO			1								1
RAZEM	0	0	3	1	1	1	6	0	1	10	23

UMOWY PARTNERSKIE DO PROJEKTÓW W RAMACH 7. PR PODPISALI:

Pani prof. dr hab. inż. Aniela Kamińska-Benmechernene (Wydział Elektryczny)

Pani dr hab. inż. Hanna Bogucka (Wydział Elektroniki i Telekomunikacji)

Pan prof. dr hab. inż. Wojciech Kabaciński (Wydział Elektroniki i Telekomunikacji)

WWW.AFERA.COM.PL

SŁUCHAJ

RADIO
AFERIA

POLITECHNIKA
POZNAŃSKA

98.6

CENTRUM JĘZYKÓW I KOMUNIKACJI PP

zaprasza pracowników i studentów na następujące imprezy w roku akademickim 2012/13

z okazji 60-lecia powstania jednostki

WYDARZENIE	KIEDY
Polish week dla studentów Erasmusa	wrzesień 2012 / luty 2013
Dzień Języków Obcych	6 grudnia 2012
XIV Olimpiada Języka Angielskiego dla wyższych uczelni technicznych w Polsce	I etap- listopad 2012 II etap – kwiecień 2013
Wykłady otwarte	cały rok
Konkurs na plakat promujący hasło: Języki obce – moja przyszłość	październik 2012 – kwiecień 2013
Konkursy dla studentów PP	cały rok
Wykłady w j. angielskim mgr Elżbiety Vendome: American Life and Institutions	wiosna 2013
Wystawy przedstawiające historię i działalność CJK	wiosna 2013
Deбата z pracodawcami i studentami na temat znaczenia znajomości języka fachowego	wiosna 2013
Uroczyste spotkanie z władzami uczelni i zaproszonymi gośćmi z okazji 60-lecia CJK	24 maja 2013
Konferencja naukowo-dydaktyczna „Od myśli do słowa - języki obce w dydaktyce i nauce XX wieku”	24-25 maja 2013
Konkurs piosenki obcojęzycznej	maj 2013

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA STRONIE CJK:
nowe umiejętności, wiedza praktyczna, cenne nagrody i dużo zabawy.

www.clc.put.poznan.pl

GŁOS POLITECHNIKI 43

NOC NAUKOWCÓW W PIATEK

www.epoznan.pl (2012-09-25)

Juz w piątek na poznańskich uczelniach i w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN odbędzie się kolejna edycja „Nocy Naukowców”, która przyciąga tysiące miłośników nauki. W programie jak zwykle mnóstwo atrakcji. W tym roku „Noc Naukowców” odbywa się w 300-u europejskich miastach, a poznańska edycja ruszy w piątek o godz. 16.00 i odbywa się na Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Adama Mickiewicza, Uniwersytecie Przyrodniczym, Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym oraz Instytucie Chemii Bioorganicznej.

Noc Naukowców w piątek

Juz w piątek na poznańskich uczelniach i w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN odbędzie się kolejna edycja „Nocy Naukowców”, która przyciąga tysiące miłośników nauki. W programie jak zwykle mnóstwo atrakcji. W tym roku „Noc Naukowców” odbywa się w 300-u europejskich miastach, a poznańska edycja ruszy w piątek o godz. 16.00 i odbywa się na Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Adama Mickiewicza, Uniwersytecie Przyrodniczym, Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym oraz Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN. Poprzednia edycja zgromadziła ponad 40 tysięcy osób, a organizatorzy spodziewają się jeszcze większej ilości gości i zwiększyli ilość pokazów.

- Tej nocy naukowcy europejskich miast odchodzą od swoich poważnych projektów, by bawić się z publicznością i stworzyć obraz naukowca nowej ery. Stają się aktorami, showmanami, przewodnikami po laboratoriach. Uczestnicy natomiast mogą wcielić się w role naukowców i przeprowadzać naukowe eksperymenty. Nadzernym celem imprezy jest zmiana wizerunku naukowca i zachęcenie młodzieży do podejmowania kariery naukowej, a także zbliżenie naukowców i społeczeństwa, stworzenie okazji do spotkania, poznania się i wspólnych działań, a wszystko to w atmosferze zabawy - mówi Jolanta Szajbe, koordynator Nocy Naukowców w Wielkopolsce.

NOC NAUKOWCÓW W PIATEK W POZNANIU

www.wiadomosci.onet.pl (2012-09-25 00)

Lot symulatorem motocyklowca i pokaz działania silnika odrzutowego mają zachęcić poznaniaków do wzięcia udziału w Nocy Naukowców w piątek w Poznaniu. To jedna z wielu atrakcji przygotowanych dla zainteresowanych nauką.

Noc Naukowców odbywać się będzie na Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Adama Mickiewicza i Uniwersytecie Przyrodniczym. W imprezę włączyły się też Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe i Instytut Chemii Bioorganicznej PAN.

Jak wyjaśniła we wtorek na konferencji prasowej Jolanta Szajbe z Politechniki Poznańskiej, na-

drzednym celem imprezy jest zmiana wizerunku naukowca i zachęcenie młodzieży do podejmowania kariery naukowej. Duża część zaplanowanych wydarzeń ma charakter interaktywny – jej uczestnicy będą mogli brać czynny udział w doświadczeniach, eksperymentach i pokazach.

- W ramach zaplanowanych na naszej uczelni atrakcji będzie można np. zbudować okręt podwodny, wziąć udział w konkursie krzykaczy, będzie też plenerowy pokaz "chemia open air", podczas którego naukowcy zdradzą sekrety wulkanów, lodowców i tecz - powiedziała Szajbe.

W programie jest też pokaz wizualizacji na budynkach Politechniki Poznańskiej oraz impreza poświęcona historii gier komputerowych - w jej trakcie chętni będą mieli okazję spotkać się z ludologami - badaczami gier, oraz pograć w stare gry na starych komputerach i konsolach.

Na pasjonatów lotnictwa czekać będzie budowany na Politechnice Poznańskiej symulator motoszybowca turystycznego oraz pokazy silników lotniczych i pokazy modelarskie.

- Aby kogoś pobudzić, zainteresować, należy mu dać ciekawy przykład. My dajemy możliwość spotkania się z lotnictwem - to wielka, pobudzająca wyobraźnię zachęta dla młodych. Tego typu imprezy pełnią rolę nie tylko dydaktyczną, ale i poznawczą dla przyszłych adeptów sztuki inżynierskiej - powiedział Michał Ciałkowski z Politechniki Poznańskiej.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza zaprosi chętnych m.in. do otwieranego oficjalnie w październiku budynku Wydziału Chemii. Jak powiedziała Karolina Wapachowicz z uniwersytetu, miłośników nauki może przyciągnąć tam np. wykład pt. "Chemia miłości", w trakcie którego uczucie zostanie przetłumaczone na język chemii. Naukowcy Uniwersytetu Przyrodniczego odkryją tajemnice wiedzy zielarskiej, przedstawia wodę jako najbardziej zagadkową substancję na Ziemi, pokażą, jak powstają chrupki.

Z roku na rok zainteresowanie nocną imprezą naukową wzrasta: w 2011 r. poznańskie uczelnie odwiedziło ponad 40 tys. osób. Między poszczególnymi miejscami pokazów i wykładów będą kursowały specjalne, bezpłatne autobusy.

POLIBUDA GAMING ZONE - KOSMICZNE ATRAKCJE NA POLITECHNICE

www.poznan.pl (2012-09-27)

W jednym miejscu miłośnicy gier znajdą dokładne to, czego szukają! Fani planszówek będą mogli pograć w tryktraka, talbut albo warcaby, będzie Star Wars Kinect i historyczny przegląd gier na od słynnego PONG'a, który w tym roku

obchodzi swoje 45 lecie, po projekty z lat 90-tych już na komputerze PC (Wolfenstein, Duke, Quake). Politechnika Poznańska odwiedzi także Lord Vader oraz C3PO.

Polibuda Gaming Zone realizowana jest w ramach projektu Partnerski Związek Nauki Postępu, którego celem jest przybliżanie studentom i młodzieży w przystępny sposób tego, co w nauce jest intrygujące, co powoduje, że świat staje się ciekawszy i lepszy.

Impreza odbędzie się w centrum wykładowym Politechniki Poznańskiej, przy ul. Piotrowo, 28 września 2012.

Ludolodzy opowiedzą o korzyściach z grania a inżynierowie nauczą podstaw programowania oraz przedstawia najnowsze trendy w rozwoju gier na telefony komórkowe i konsole. Będzie także twórcy gier i miłośnicy planszówek, ale przede wszystkim fani gier komputerowych.

Specjalne prezentacje przygotowali naukowcy z Polskiego Towarzystwa Badania Gier, odpowiedzą m.in. na pytania, czy gry to tylko bezproduktywna rozrywka, czy mogą służyć innym celom, co się z nimi dzieje, kiedy gramy? Praktycy - programiści opowiedzą o najnowszych trendach w grach komputerowych: projektach mobilnych i augmented reality. W ramach warsztatów Game Maker będzie można w niecałą godzinę zbudować własną działającą grę komputerową

W specjalnym Show Roomie, będzie można stanąć do rywalizacji w tryktraka, talbuta, warcaby ale też w pograć Star Wars Kinect czy kultowego Pong'a. Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Informatyki zaprezentuje wiele znanych gier. Można będzie porównać te same tytuły na różnych platformach a także przeszedź ewolucję gier od słynnego PONG'a, który w tym roku obchodzi swoje 45 lecie, po gry z lat 90-tych już na komputerze PC (Wolfenstein, Duke, Quake).

DZISIAJ EUROPEJSKA NOC NAUKOWCÓW

WWW.NAUKA.GOV.PL (2012-09-28)

Nocne wykłady i eksperymenty, spotkania z naukowcami i zwiedzanie niedostępnych na co dzień laboratoriów - m.in. takie atrakcje czekają na mieszkańców wielu miast Polski dziś w nocy. Niemal w całej Europie odbywa się Europejska Noc Naukowców.

Polskiej odsłonie patronuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzrasta.

Europejska Noc Naukowców to inicjatywa Komisji Europejskiej, realizowana w ramach 7. Programu Ramowego. Odbywa się od 2005 roku, zawsze w ostatni piątek września. Każdego roku uczestniczy w niej około 300 miast w całej Europie.

Wśród atrakcji poznańskiej Nocy Naukowców znalazły się pokazy "Fizyka Aqua Show". Ich uczestnicy dowiedzą się jak zbudować okręt podwodny oraz poznają fascynujące zjawiska związane z właściwościami płynów. Zajęcia "Chemia Open Air" umożliwią wędrowki po krańcach wulkanów i lodu, a "laboratorium zimna" uzmysłowi jaki jest los przedmiotów zamrozo-

Dziekani

W KADENCJI
2012-2016

dr hab. inż. arch.
Jerzy Suchanek
prof. nadzw. PP

WYDZIAŁ
ARCHITEKTURY

prof. dr hab. inż.
Janusz Wojtkowiak

WYDZIAŁ
BUDOWNICTWA
I INŻYNIERII
ŚRODOWISKA

dr hab. inż.
Roman Staniek
prof. nadzw. PP

WYDZIAŁ
BUDOWY MASZYN
I ZARZĄDZANIA

prof. dr hab. inż.
Krzysztof Wesołowski

WYDZIAŁ ELEKTRONIKI
I TELEKOMUNIKACJI

prof. dr hab. inż.
Konrad Skowronek

WYDZIAŁ
ELEKTRYCZNY

prof. dr hab.
Ryszard Czajka

WYDZIAŁ FIZYKI
TECHNICZNEJ

dr hab. inż.
Jerzy Nawrocki
prof. nadzw. PP

WYDZIAŁ
INFORMATYKI

prof. dr hab. inż.
Leszek Pacholski

WYDZIAŁ INŻYNIERII
ZARZĄDZANIA

dr hab. inż.
Franciszek Tomaszewski
prof. nadzw. PP

WYDZIAŁ
MASZYN ROBOCZYCH
I TRANSPORTU

dr hab. inż.
Krzysztof Alejski
prof. nadzw. PP

WYDZIAŁ
TECHNOLOGII
CHEMICZNEJ

ROZPRAWY / HABILITACJE

Stępień S., **Sprzężone modele systemów napędów elektromagnetycznych i ich wykorzystanie do celów sterowania**

MONOGRAFIE

Domke K., **Modelowanie odbicia promieniowania optycznego**

SKRYPTY

Bandurski W., Górniak P., Wardzińska A., Woźniak A., **Metody analizy pól i propagacji fal elektromagnetycznych w elektronice i telekomunikacji**

Ostwald M., **Wytrzymałość materiałów. Zbiór zadań (wyd. II popr.)**

ZESZYTY NAUKOWE

Zeszyt Naukowy Archiwum Instytutu Inżynierii Lądowej nr 13

Zeszyt Naukowy Archiwum Instytutu Inżynierii Lądowej nr 14

Zeszyt Naukowy Electrical Engineering nr 67-68

ZN Research in Logistics & Production, Badania w dziedzinie logistyki i produkcji No. 2, Nr 3/2012